

ARRATI FUNDJAVE | WEEKEND ESCAPE | DUE GIORNI DI FUGA A

- TURIZËM • KULTURË • KULINARI • EVENTE • HARTA
- TOURISM • CULTURE • CULINARY • EVENTS • MAP
- TURISMO • CULTURA • GASTRONOMIA • AVVENIMENTI • MAPPA

PAT♥S

E kaluara, e tashmja, e ardhmja e qytetit të naftëtarëve
The past, present, future of the oilmen city
Il passato, il presente e il futuro della città dei petrolieri

BASHKIA PATOS

Ky publikim është prodhuar në kuadër të projektit “Programi Rajonal për Demokracinë Vendore në Ballkanin Perëndimor 2 - ReLOaD2”, i cili financohet nga Bashkimi Evropian (BE) dhe zbatohet nga Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP). Përmbajtja e këtij publikimi, si dhe gjetjet e paraqitura në të, janë përgjegjësi e Forumit Shqiptar Social Ekonomik-ASET (2022) dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e Bashkimit Evropian (BE) ose Programit të Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP).

This publication is done in the framework of the project “Regional Program for Local Democracy in the Western Balkans 2 - ReLOaD2”, which is financed by the European Union (EU) and implemented by the United Nations Development Program (UNDP). The content of this publication, as well as the findings presented in it, are the responsibility of the Albanian Social Economic Forum - ASET (2022) and do not necessarily reflect the views of the European Union (EU) or the United Nations Development Program (UNDP).

Questa pubblicazione è realizzata nell’ambito del progetto “Programma regionale per la democrazia locale nei Balcani occidentali 2 - ReLOaD2”, finanziato dall’Unione Europea (UE) e implementato dal Programma di sviluppo delle Nazioni Unite (UNDP). Il contenuto di questa pubblicazione, così come i risultati in essa presentati, sono responsabilità del Forum economico sociale albanese - ASET (2022) e non riflettono necessariamente le opinioni dell’Unione europea (UE) o del Programma di sviluppo delle Nazioni Unite (UNDP).

INFORMACION

- Këshilla bazike udhëtimi
- Histori
- Transport
- Nga aeroporti dhe portet detare
- Atraksione
- Turistike, kulturore, natyrore
- Evente
- Festivale dhe festa lokale
- Kulinari
- Ushqimi dhe pije tradicionale

INFORMATION

- Basic travel tips
- History
- Transportation
- From the airport and seaports
- Attractions
- Touristic, cultural, natural attractions
- Events
- Local festivals and holidays
- Culinary
- Traditional food and drinks

INFORMAZIONI

- Consigli utili per viaggiare
- Storia
- Trasporto dall’aeroporto e dal porto
- Le attrazioni turistiche, culturali e naturalistiche
- Avvenimenti
- Festival e feste locali
- Culinaria- Gastronomia
- Cibo e bevande tradizionali

Falenderim për/ Thanks to/ Si ringraziano

Financuar nga
Bashkimi Evropian

Programi Rajonal mbi Demokracinë
Vendore në Ballkanin Perëndimor

Projekti ReLOaD mbështet qeveritë lokale (bashkitë) në zhvillimin e mekanizmave transparente të financimit për OSHC-të në mënyrë që të përmirësojë ofrimin e shërbimeve për qytetarët në komunitetet lokale.

Kjo guidë është publikuar nga Forumi Shqiptar Social Ekonomik në kuadër të projektit: “Promocioni i vlerave të turizmit, kulturës dhe traditave në Patos”

The Project ReLOaD supports local government units (municipalities) on the development of financing transparent mechanisms of NGOs in order to improve public services for citizens in local communities.

Promotion of tourism of values, culture and traditions in Patos

Il Progetto ReLOaD sostiene le unità di governo locale (comuni) nello sviluppo di meccanismi di finanziamento trasparente delle ONG al fine di migliorare i servizi pubblici per i cittadini nelle comunità locali.

Questa guida è stata pubblicata dal Forum Social Economico Albanese nell’ambito del progetto “Promozione dei valori del turismo ,della cultura e delle tradizioni a Patos”.

Emri "PATHOS" rrjedh nga greqishtja e lashtë dhe ka marrë kuptim nga zjarret që shpërthenin në rërat bituminoze të këtij fshati. Të tre vendbanimet me emrin Patos të quajtur: Patosi Fshat, Patosi i Vjetër dhe Patosi i Ri janë lidhur ngushtë me zhvillimin e industrisë së naftës. Qyteti i ri i Patosit nisi të krijohet në Qershor të vitit 1949 dhe u pagëzua me emrin qyteti i Naftëtarëve nga puna e palodhur e inxhinierëve dhe specialistëve të thjeshtë, të cilët kanë dhënë kontributin e rëndësishëm për ekonominë e vendit. Patosi është kryeqendra e industrisë së naftës në Shqipëri.

Patosi shfaq shumë llojshmëri vlerash historike, natyrore dhe të trashëgimisë kulturore. Me vendndodhje në Jugperëndim të Shqipërisë, ky qytet i vogël, por mjaft tërheqës, mbart thesare në brendësi edhe pse ende nuk ka marrë vëmendjen e duhur turistike. Sot Patosi është gati për t'u eksploruar nga vizitorë vendas edhe të huaj.

The name "PATHOS" derives from ancient Greek and has gained meaning from the fires that broke out in the bituminous sands of this village. The three settlements with the name Patos, called: Patosi Village, Old Patosi and New Patosi, are closely related to the development of the petroleum industry. The new city of Patos was established on June of 1949 and it was baptized as the city of petroleum people from the hard work of

the modest engineers and specialists who have made an important contribution to the country's economy. Patos is the capital of the oil and gas industry in Albania. Patos displays a variety of historical, natural, and cultural heritage values. Located in the Southwest of Albania, this small but attractive city upholds treasures within, despite the it has not yet received the proper touristic attention. Today, Patos is ready to be explored by local and foreign visitors.

Il nome "PATOS" deriva dal greco antico e ha preso il significato dagli incendi che scopiavano nelle sabbie bituminose di questo villaggio. I tre insediamenti con il nome Patos chiamati: Patosi villaggio, Il Vecchio Patos e il Nuovo Patos sono strettamente legati con lo sviluppo dell'industria del petrolio. La nuova città di Patos iniziò a costruirsi nel giugno del 1949 e fu battezzata con il nome la città dei Petrolieri, dal duro lavoro degli ingegneri e dei semplici specialisti i quali hanno dato un contributo importante per l'economia del paese. Patosi è la capitale dell'industria del petrolio in Albania.

Patosi dimostra una varietà dei valori storici, naturalistici e del patrimonio culturale. Situata al sud-ovest dell'Albania, questa piccola città, però così attrattiva sostiene all'interno tanti tesori anche se ancora non ha ricevuto la giusta attenzione turistica. Oggi, Patos è pronto per esplorarci dai visitatori nazionali e stranieri.

TË DHËNAT KRYESORE

Popullsia: 42.738 banorë
 Sipërfaqe: 82.55 km²
 Natyra: fushore dhe kodrinore
 Aktiviteti kryesor ekonomik: Industria e naftës
 Klima: tipike mesdhetare
 Monedha vendase: Lek
 Gjuha që flitet: Shqip

MAIN DATA

Population: 42,738 inhabitants
 Area: 82.55 km²
 Nature: plains and hills
 Main economic activity: Oil & gas industry
 Climate: typical Mediterranean
 Local currency: Lek
 Spoken language: Albanian

DATI PRINCIPALI:

Popolazione: 42.738 abitanti
 Superficie: 82.55 km²
 Tipi di rilievi: pianura e collina
 L'attività principale dell'economia: L'industria del petrolio
 Klima: tipica mediterranea
 Valuta ufficiale: Lek
 Lingua ufficiale: albanese

*Pamje qyteti i Patosit
 View of the city of Patos
 Immagine della città di Patos*

Monedha lek / Lek coins / Moneta lek

MONEDHA

Shqipëria përdor monedhën LEK si monedhë zyrtare. Pothuajse kudo është e mundur pagesa në monedha të huaja si Euro dhe Dollar Amerikan. Jo të gjitha bizneset si bare, restorante apo dyqane mundësojnë pagesat me kartë krediti apo debiti.

THE CURRENCY

Albania uses LEK as its official currency. Almost everywhere it is possible to pay in foreign currencies such as Euros and US Dollars. Not all businesses such as bars, restaurants or shops allow credit or debit card payments.

LA VALUTA UFFICIALE

Lek è la valuta (moneta) ufficiale che si usa in Albania. Quasi ovunque è possibile fare pagamenti con le monete stranieri come Euro e Dollar Americano. Non tutte le attività come bar, ristoranti o negozi consentono di effettuare pagamenti con carta di credito o debito.

KLIMA

Patosi ka një klimë tipike mesdhetare, me dimër të butë dhe të lagësht dhe verë të nxehtë dhe të thatë. Në dimër temperaturat mesatare shkojnë në rreth 5 gradë celcius, kurse në verë variojnë nga 28 në 35 gradë celcius. Rreshjet bien kryesisht në formë shiu, kurse dëbora është dukuri e rrallë.

CLIMATE

Patos has a typical Mediterranean climate, with mild and wet winters and hot and dry summers. In winter, the average temperatures reach around 5 degrees Celsius, while in summer the temperatures range from 28 to 35 degrees Celsius. Precipitations fall mainly in the form of rain, while snow is a rare phenomenon.

IL CLIMA

Patosi ha una tipica clima mediterranea, con l'inverno mite e umido e l'estate calda e secca. In inverno le temperature si registrano in valori medie circa 5° C, mentre in estate variabili tra 28 a 35°c. Le pioggia è la più comune precipitazione atmosferica, mentre la neve è un fenomeno raro.

SIGURIA

Patosi është një qytet i qetë dhe i sigurtë. Krimi është në nivele të ulta, megjithatë është e rëndësishme që sendet personale dhe me vlerë të mbahen gjithmonë me vete.

SAFETY

Patos is a quiet and safe city. Crime is low, however it is important to keep personal and valuable items close at all times.

LA SICUREZZA

Patosi è una città tranquilla e sicura. La criminalità è bassa, tuttavia è importante di tenere sempre con se le cose personali e di valore.

OFFICIAL HOLIDAYS *CITY HOLIDAYS

January 1 st	New Years holiday
January 2 nd	New Years holiday
March 14 th	Summer day
June 23 rd	Patosi Fest*
September 5 th	Day of Consecration of Mother Teresa
September 29 th	Myzeqar Generation after Generation *
October 20 th	The Bountiful Table*
November 28 th	Flag and Independence Day
November 29 th	Liberation Day
December 8 th	Youth Day
December 25 th	Christmas

LE FESTE UFFICIALI *LE FESTE DELLA CITTÀ

01 Janar	La festa di Capodanno
02 Janar	La festa di Capodanno
14 Mars	Il Giorno dell'Estate
23 Qershor	Patosi Fest*
05 Shtator	La Giornata della Santificazione di Madre Teresa
29 Shtator	Generazione dopo generazione Myzeqar*
20 Tetor	Sofra Bujare*
28 Nëntor	Il Giorno dell'Indipendenza
29 Nëntor	Il Giorno della Liberazione dall'Occupazione
08 Dhjetor	Il Giorno della Giovinezza(Gioventù)
25 Dhjetor	Natale

FESTAT ZYRTARE *FESTAT E QYTETIT

01 Janar	Festat e Vitit të Ri
02 Janar	Festat e Vitit të Ri
14 Mars	Dita e Verës
23 Qershor	Patosi Fest*
05 Shtator	Dita e Shenjtërimit të Nënë Terezës
29 Shtator	Brez pas Brezi Myzeqar*
20 Tetor	Sofra Bujare*
28 Nëntor	Dita e Flamurit dhe Pavarësisë
29 Nëntor	Dita e Çlirimit
08 Dhjetor	Dita e Rinisë
25 Dhjetor	Krishtlindjet

FESTAT LOKALE

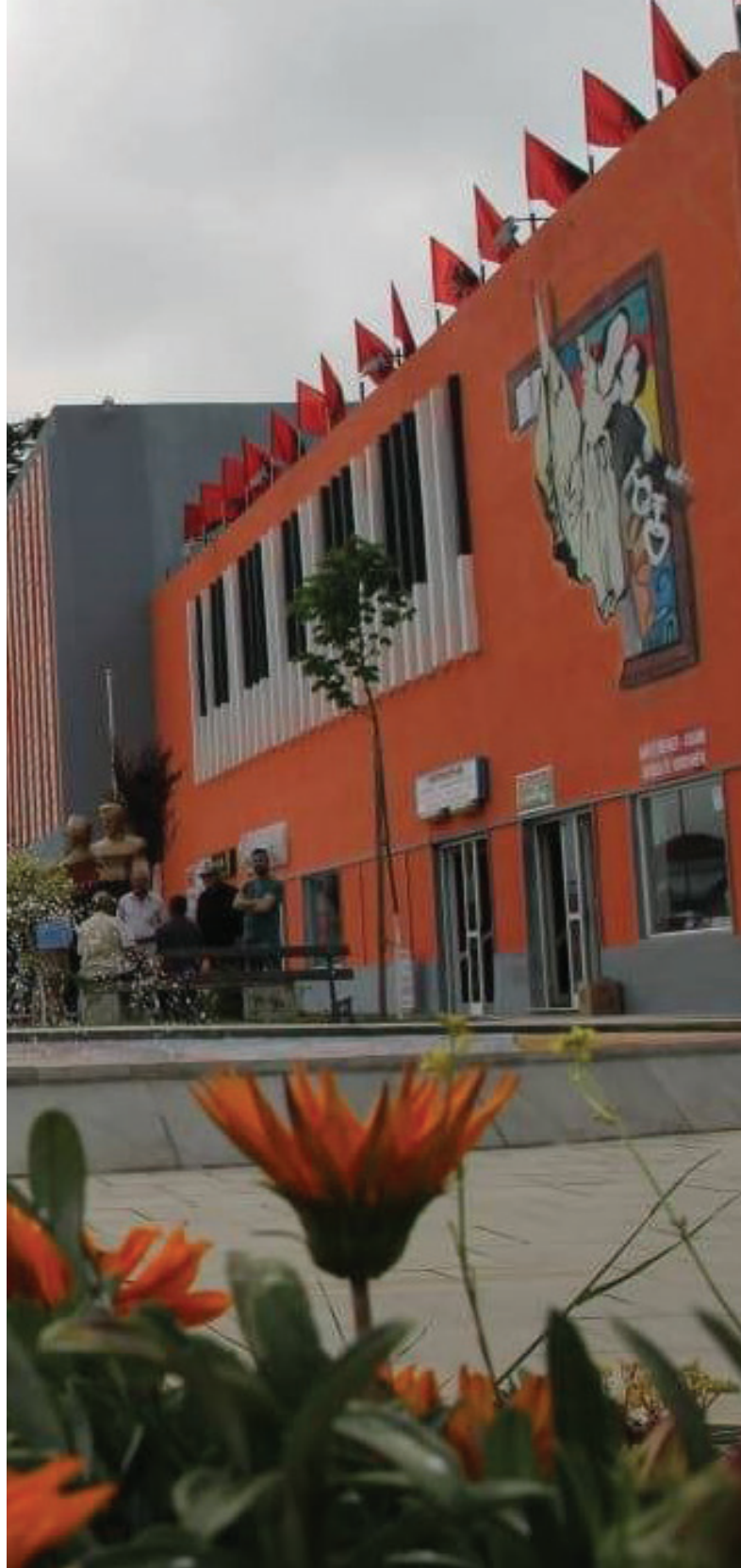
- **23 Qershor - “Patosi ‘Fest”**, përkon me përvjetorin e krijimit të qytetit dhe organizohen një sërë aktivitetesh kulturore e sportive.
- **29 shtator - “Brez pas brezi myzeqar!”** që organizohet në “Ditën Kombëtare të Trashëgimisë Kulturore” në Zharrëz me një sërë veprimtarish.
- **20 Tetor - “Sofra bujare”** Festa e Njësisë Ruzhdie, e cila përkon me sezonin e vjeljes së ullirit. Kjo festë organizohet për të promovuar turizmin në Siqecë.

LOCAL HOLIDAYS

- **June 23rd - “Patosi Fest”**, coincides with the anniversary of the establishment of the city and there are organized a series of cultural and sport activities.
- **September 29th - “Myzeqar Generation after Generation!”** it is organized on the “National Day of Cultural Heritage” in Zharrëz with a series of activities.
- **October 20th - “The Bountiful Table” Feast** of the Ruzhdie Unit which coincides with olive harvest season. This fest is organized to promote tourism in Siqecë.

LE FESTE LOCALI

- **23 Giugno - “Patosi ‘Fest”**, coincide con l’anniversario della fondazione della città e si organizzano una serie di attività culturali e sportive.
- **29 Settembre - “Generazione dopo generazione myzeqar!”** si organizza nella “Giornata Nazionale del Patrimonio Culturale” a Zharrëz con una serie di attività.
- **20 Ottobre - “Sofra bujare”** (cioè un tavolino basso e rotondo dove si mangia e si serve cibo abbondante che significa l’ospitalità) La Festa del comune Ruzhdie la quale coincide con la stagione della raccolta delle olive. Questa festa si organizza per promuovere il turismo a Siqece.

HISTORI

Qyteti i Patosit është zhvilluar si një qendër e re banimi dhe shërbimi social për naftëtarët dhe familjet e tyre në vitet 40’ të shekullit të kaluar, të cilët e populluan qytetin dhe krijuan shtresëzime të larmishme social- kulturore të pasura me traditën dhe psikologjinë e zonave nga vinin.

Edhe pse qyteti pati hovin e zhvillimit në këtë periudhë të afërt, lindja e vendbanimeve në këtë zonë daton shekuj më parë.

Rajoni i Patosit ka një histori të vjetër që zbrit deri në lashtësi, duke dëshmuar për zhvillimin e pandërprerë të jetës që prej 3000 vjetësh. Gjurmët e bronzit të vonë (1500 p.k – 1100 p.k) i gjejmë në varrezën Tumulare të Patosit.

Gjurmë të vendbanimeve mijëvjeçare dëshmohen nga të dhënat arkeologjike të shekujve IV – III, të cilat tregojnë zhvillimin e një prodhimtarie zejtare shumëdegëshe, e cila çoi në zgjerimin e veprimtarisë tregtare si dhe rritjen e gjithanshme të ekonomisë në zonë.

Të dhënat arkeologjike e numizmatike nga shumica e qyteteve Ilire (Lis, Zgërdhesh, Selcë e Poshtme, Irmaj, Dimal, Klos, Margëlliç, Amantia, Antigone etj), dëshmojnë për një rritje të konsiderueshme të volumit të mallrave, që hidheshin në treg dhe për një qarkullim të dendur monetar. Nuk ka dyshim që Dyrrahu dhe Apolonia luajnë një rol të rëndësishëm në tregun ilir gjatë gjithë periudhës helenistike, por gjurmët e këtij qytetërimi shfaqen edhe në këto vendbanime .

Të gjitha dëshmitë flasin për një fortesë të një rëndësie të veçantë për zhvillimin ekonomik të vendit në atë kohë. Zgjerimi i vendbanimeve të naftës e gazit në vite, ndikuan në mënyrë të ndjeshme që ky qytet të merrte edhe funksionet

*Rreljev Varri i shek III.p.e.sonë Margëlliç
Tomb relief of 3rd century b.c., Margëlliç
Grave del secolo III. a.C, Margëlliçi*

e një rajoni industrial, duke e larguar paksa vëmendjen nga vlerat historike të trashëgimisë kulturore. Ritmet e zhvillimit ekonomik kanë qenë të pandashme nga ato të zhvillimit social e kulturor të banorëve.

HISTORY

The city of Patos was developed as a new residential and social service center for oil rig workers and their families in the 40s of the last century. This population created a diverse social-cultural stratifications, enrich with the tradition and the psychology of the areas where they were coming from.

Although the city experienced a surge of development in the recent period, the birth of settlements in this area dates centuries back.

The region of Patos has a long history that goes back to antiquity, testifying the continuous development of life since 3000 years ago. Traces of the late bronze (1500 B.C. – 1100 B.C.) can be found in the Tumular cemetery of Patos.

Traces of millennial settlements are evidenced by the archaeological data of the IV – III

centuries, which show the development of a multi-branched craft industry, which led to the expansion of commercial activity as well as the all-round growth of the economy in the area.

The archaeological and numismatic data from most of the Illyrian cities (Lis, Zgërdhesh, Selcë e Poshtme, Irmaj, Dimal, Klos, Margëlliç, Amantia, Antigone, etc.), are testimony of a significant increase in the volume of goods that were brought in the market and of a dense monetary circulation. There is no doubt that Dyrrah and Apollonia play an important role in the Illyrian market throughout the Hellenistic period, but traces of this civilization appear in these settlements as well.

All the evidence speaks of a fortress of special importance for the economic development of the area at that time. The expansion of oil and gas resources over the years significantly influenced this city to take on the functions of an industrial region, slightly diverting attention from the historical values of cultural heritage. The cycles of economic development have been inseparable from those of the social and cultural development of the inhabitants.

LA STORIA

La città di Patosi è sviluppata come un nuovo centro residenziale e di servizio sociale per i petrolieri e le loro famiglie negli anni 40' del secolo scorso, i quali hanno popolato la città e creano la diversità della stratificazione social-culturale arricchita dalla tradizione e dalla psicologia dei luoghi provenienti. Anche se la città ebbe lo sviluppo maggiore in questo periodo, la nascita degli insediamenti in questa zona risalgono secoli fa.

*Kalaja e Margëlliçit
Margëlliç Castle
Il Castello di Margëlliçit*

La regione di Patos ha una vecchia storia sin dall' antichità, testimoniando lo sviluppo inseparabile della vita da 3000 anni. Le tracce del tardo bronzo(1500 a.C – 1100 a.C) li troviamo nel cimitero Tumulare di Patos.

Secondo i dati archeologici le prime tracce di insediamenti risalgono nei secoli IV-III, le quali indicano lo sviluppo di una produzione artigianale numerosa, che portò all'adesione dell'attività commerciale ed anche della crescita totale dell' economia della zona.

I dati archeologici e numismatici delle tante città iliriche(Lis, Zgërdhesh, Selcë e Poshtme, Irmaj, Dimal, Klos, Margëlliç, Amantia, Antigone ecc), testimoniano una crescita considerevole del volume delle merci all'esposizione commerciale e di una densa circolazione monetaria.

Tutte le testimonianze dichiarano di una fortificazione di un' importanza speciale per lo sviluppo economico del paese in quel tempo. L'espansione dei giacimenti del petrolio e del gas negli anni, influenzarono notevolmente che la città prendereste anche le funzioni di una regione industriale, allargando un po' l'attenzione dai valori storici e del patrimonio culturale. I ritmi dello sviluppo economico sono andati a pari passo con lo sviluppo sociale e culturale dei cittadini.

*Pamje nga qyteti
View of the city
Imagine dalla città*

TRANSPORTI

Qyteti i Patosit shtrihet në jugperëndim të Shqipërisë në qarkun e Fierit, përgjatë vargut kodrinor, i cili ndan fushën e Myzeqesë nga Lugina e Lumit Gjanica. Ky varg kodrinor vazhdon në formë harku përgjatë rrugës Patos – Fier duke përngjarë me një amfiteatër natyror. Në qytet mund të mbërrish lehtësisht përmes pikave kufitare të vendit dhe qyteteve që e rrethojnë.

AEROPORTI “NËNË TEREZA”

Aeroporti “Nënë Tereza” ndodhet 15 km nga kryeqyteti, Tirana dhe është aeroporti më i madh në vend.

Rruga automobilistike nga aeroporti deri në qytetin e Patosit është rreth 113 km e gjatë.

Për të arritur qytetin e Patosit nga TIA, mund të marrësh:

- Taksi, e cila kushton rreth 5.000 lek (40 Euro)/një udhëtim,
- Makinë me qira, me një tarifë ditore rreth 25 euro
- Linjë e transportit publik të autobusëve Aeroport-Tiranë + Tiranë-Fier dhe më pas të marrësh linjën urbane Fier- Patos.
- Alternativë e shtuar së fundmi është edhe linja direkte e furgonave/minibusëve Aeroport-Fier

dhe rrethina përmes agjencive turistike.

(Kohëzgjatja rreth 120 minuta) Tirana International Airport: <https://www.tirana-airport.com>

PORTI DETAR VLORË

Porti Detar Vlorë ndodhet në qytetin bregdetar të Vlorës, rreth 45 km nga Patosi. Për të arritur qytetin mund të përdoren:

- Linja e autobusëve ndërqytetas Vlorë-Fier + linja urbane Fier – Patos.
- Makinë private/meqira, apo taksi.

(kohëzgjatja rreth 60 minuta). www.portivlore.com

TAKSI

Në qytet funksionon linja e taksive. Tarifimi i tyre fillon me vlerën 250 lekë për udhëtime brenda qytetit dhe varion sipas largësisë së destinacionit të kërkuar.

TRANSPORTI DREJT ATRAKSIONEVE TURISTIKE

Atraksionet turistike janë lehtësisht të aksesueshme përmes transportit publik (linjës urbane) dhe furgona taksi. Stacioni urban i autobusëve të linjës ndodhet pranë godinës së Bashkisë Patos dhe funksionon rregullisht çdo ditë. Gjithashtu, opsion janë edhe taksitë private, të cilat me një kosto plotësisht të përballeshme dhe të çojnë në çdo destinacion turistik.

TRANSPORTATION

The city of Patos lies in the southwest of Albania in the Fier region, across the mountain range that separates the Myzeqe plain from the Gjanica River Valley. This hilly range continues in the shape of an arch along the Patos - Fier road, resembling a natural amphitheater. You can easily reach the city through the border points of the country and the cities that surround it.

“MOTHER TERESA” AIRPORT

“Mother Teresa” airport - TIA is located 15 km from the capital, Tirana, and it is the largest airport in the country.

The road from the airport to the city of Patos is about 113 km long.

To reach the city of Patos from TIA, you can take:

- o Taxi, which costs about 5,000 lek (40 Euro)/ one trip.

- o Car rental, with a daily rate of around 25 euros.
- o Airport-Tirana + Tirana-Fier public transport bus line and then take the Fier-Patos urban line.

- o A recently added alternative is the direct line of vans/minibuses Airport-Fier and surroundings through tourist agencies.

(Duration about 120 minutes) Tirana International Airport: <https://www.tirana-airport.com>

VLORA SEAPORT

Vlora Seaport is located in the coastal town of Vlora, about 45 km from Patos. To reach the city you can use:

- o Intercity bus line Vlorë-Fier + urban line Fier - Patos.

- o Private car/bus, or taxi.

(duration about 60 minutes)

www.portivlore.com

TAXI - CAB

The taxi line operates in the city. Their charging starts at 250 ALL for trips within the city and varies according to the distance of the desired destination.

TRANSPORTATION TO TOURIST ATTRACTIONS

Tourist attractions are easily accessible by public transport (urban line) and taxi vans. The urban bus station is located next to the Patos City Hall building and operates regularly every day. Private taxis are also an option, which take you to any tourist destination at a completely affordable cost.

TRASPORTO

Patos è una città situata al sudovest dell'Albania nella prefettura di Fier, lungo il gruppo numerose delle colline che dividono la pianura di Myzeqe dalla Valle del Fiume Gjanica. Questo gruppo di colline continua in avanti creando una forma di arco lungo la strada Patos-Fier, assomigliando a un'amfiteatro naturalistico. In città potrai facilmente arrivare tramite i valichi di frontiera del paese e delle città che la circondano.

AEROPORTO “ MADRE TERESA ”

L'aeroporto “Madre Teresa” si trova 15 km lontano dalla capitale, Tirana ed è l'aeroporto più grande nel

paese. La strada automobilistica dall'aeroporto a Patos è lunga quasi 113 km. Per giungere nella città di Patos da TIA , potrai prendere;

- Tassi, che costa circa 5000lek(40 euro)-solo andata,
- Noleggiare una macchina, con una tariffa giornaliera circa 25 euro
- Itinerario del trasporto pubblico degli autobus Aeroporto -Tirane+Tirane-Fier e dopo prendere la linea urbana Fier-Patos
- Ultimamente un'alternativa aggiunta e la linea diretta del furgone-minibus Aeroporto-Fier e dintorni tramite l'agenzia turistica.

(Durata circa 120 minuti) Aeroporto Internazionale di Tirana: <https://www.tirana-airport.com>

PORTO DI VLORA

Il porto di Vlora si trova nella città costiera di Vlora, circa 45 km lontano da Patos. Per arrivare in città potrai prendere:

- La linea degli autobus interregionali Vlore-Fier+la linea urbana Fier-Patos
- Macchina privata-in noleggio o tassi (durata circa 60 minuti) www.portivlore.com

TASSI

In città funziona la linea dei tassi. Un viaggio all'interno della città parte con un prezzo minimo di 250 leke e varia in base alla distanza della destinazione desiderata.

IL TRASPORTO ALLE ATTRAZIONI TURISTICHE

Le attrazioni turistiche sono facilmente accessibili tramite il trasporto pubblico (autobus), furgone e tassi. La stazione degli autobus si trova vicino all'edificio del Comune di Patos e funziona regolarmente ogni giorno. Un'altra opportunità ci sono anche i tassi, i quali hanno un costo totalmente conveniente e ti portano in ogni destinazione turistica.

*Ujvara e Siqecës
Siqeca Waterfall
Cascata di Siqecës*

ATRAKSIONET TURISTIKE

HISTORIA, GJETJET, DOKUMENTAT TREGOJNË PËR NJË QYTETËRIM TË LASHTË NË ZONAT E QYTETIT TË PATOSIT.

Qyteti nuk njihet vetëm si vendburimi i naftës, por është i famshëm edhe për bujqësinë, blegtorinë e traditat. Në zonat kodrinore të Bashkisë Patos, ulliri ka një traditë të vjetër, që daton nga periudha antike. Këtë e dëshmojnë qartë me dhjetëra amphora të vajit të gjetura në gërmimet arkeologjike, të kryera në nëntokën e kësaj zone. Si një traditë e hershme, përpunimi i vajit, deri gjatë Luftës së dytë botërore bëhej me mullinj primitivë, të cilët në gjuhën popullore quheshin “mëngra”. Jo rastësisht ulliri dhe vreshtaria janë dy nga kulturat më të zhvilluara dhe më të përhapura në gjithë këtë zonë. Nëntoka e arit të zi është njëkohësisht edhe burimi i pasurive natyrore, që po lulëzon çdo

ditë e më shumë në kodrinat e mrekullueshme të Patosit.

RRUZH DIA- ZONA KODRINORE E NATYRËS SË BUKUR

(fshatrat: Ruzhdie, Siqecë, Gjinoqarë,
DreniedheKasnicë)
Popullsia: 3344 banorë

Nga pikëpamja e relievit, Ruzhdia është zona më e lartë me një varg kodrash që arrijnë në 500m të larta. Hidrografia përfaqësohet nga: liqeni i Ruzhdies, Gjinoqarë dhe përroi i Gjinoqarës që derdhet në lumin Gjanicë. Terreni i larmishëm dhe klima favorizuese kanë orientuar zhvillimin e bujqësisë dhe blegtorisë.

Nga pikëpamja etnografike, fshatrat i përkasin krahinës së Mallakastrës. Zona vazhdon të ruajë me fanatizëm zakonet, traditën e mikpritjes

dhe patriotizmin. Besimi fetar kryesor është Bektashizmi. Fshati Kasnicë njihet si vendburimi i parë i naftës në zonën e Patosit (Korrik 1926).

Megjithëse një zonë e thellë kodrinore, Ruzhdia të befason me peisazhin piktoresk, vlerat, traditat dhe monumentet e kulturës. Në fshatin Gjinoqarë gjenden shumë varre ilire si dhe tri burime uji mbi 200 – vjeçare të ndërtuara me gur, përkatësisht me emrat: burimi i kishës së Vironit (ndodhet pranë “Rrapit të Zhugrit”), “Dervishaj, “Kasaj” (kjo e fundit rikonstruktuar në vitin 2012).

Liqeni i Ruzhdies u ndërtua në vitet ‘70 të shekullit të kaluar për ujitjen e tokave pjellore, që shtrihen buzë lumit Gjanicë. Ai shfrytëzohet gjithashtu për mbarështrimin e rasateve të ndryshëm të peshkut. Ai është një vlerë e shtuar edhe për ndikimin që ka në jetën e banorëve, por edhe në natyrën mbresëlënëse të Ruzhdies.

Për t’i nxjerrë në pah vlerat natyrore të kësaj zone, traditat dhe kulinarinë, Bashkia Patos organizon këtu, çdo 20 Tetor, festën lokale “Sofra Bujare” Patos. Kjo festë ka në fokus festimin dhe promovimin e kulturës, traditës, etnografisë, kulinarisë, artizanatit, natyrës së bukur dhe të

begatë në kulturat e ullirit dhe vreshtarisë. Me një pamje shlodhëse dhe shumë intriguese, Siqeca, një nga fshatrat e kësaj zone është përzgjedhur si një nga “100 Fshatrat turistikë” të Shqipërisë.

ZHARRËZA - E PASUR NË NAFTË, HISTORI E TRADITA

(fshatrat: Zharrëz, Frashër, Verbas, Sheqishte
dhe Belinë)

Popullsia: 8,612 banorë, sipërfaqe: 4.35 km²

Territori i Njësisë Administrative Zharrës ka vendburimet më të pasura të naftës në Shqipëri, por ajo njihet gjithashtu edhe për kulturë dhe trashëgimi kulturore të spikatur.

Gjurmët e vendbanimit të kësaj zone shtrihen deri para lindjes së Krishtit. Itë e lashtë (sot Sheqishtja), gjatë pushtimit Bullgar mori emrin Novoselë dhe u zhvendos më në lindje të vendbanimit të hershëm. Novo-selë do të thotë “stacion i ri”, kurse Zoira - (Zharrëza) i plotëfuqishëm.

Ekzistojnë disa të dhëna që dëshmojnë përkalimin e rrugës Egnatia edhe në Zharrëz. Në intenerarin e degës jugore Egnatia (Orikum - Apolloni-Klodiana), përmendet vendbanimi Ad Novas (Novoselë) që

ndodhej në perëndim, afërsisht 2 km nga fshati i sotëm Zharrëz.

Liqeni i Zharrëzës u ndërtua në vitin 1964, me kapacitet prej 2.1 milion m³ ujë. Prej tij furnizohen dy kanale vaditëse, që përshkojnë fushat pjellore të zonës. Rezervuari shfrytëzohet për mbarështrimin e rasateve të ndryshëm të peshkut, por është edhe një atraksion mahnitës turistik.

*Liqeni i Ruzhdies
Lake Ruzhdie
Il lago di Ruzhdie*

TOURIST ATTRACTIONS

HISTORY, FINDINGS, DOCUMENTS SHOW AN ANCIENT CIVILIZATION IN THE AREAS SURROUNDING THE CITY OF PATOS.

The city is not only known as the source of oil and gas, but is also famous for agriculture, livestock and traditions. In the hilly areas of the Municipality of Patos, the olive trees have an old tradition that dates back to the ancient period. This is clearly proven by dozens of olive oil amphorae found in the archaeological excavations, found in the underground of the area. As an early tradition, oil processing, until the Second World War, was done with primitive mills, which in the popular language were called "mangra". It is no coincidence that olive and viticulture are two of the most developed and widespread crops in this area. The subsoil of "black gold" is also the source of natural wealth that is flourishing every day more and more in the wonderful hills of Patos.

RRUZH DIE - HILLY AREA OF BEAUTIFUL NATURE

(villages: Ruzhdie, Siqecë, Gjinoqarë, Drenie and Kasnicë)

Population: 3,344 inhabitants

From the relief point of view, Ruzhdie is the highest area with a range of hills reaching 500m high. The hydrography is represented by: the lake of Ruzhdie, Gjinoqarë and the stream of Gjinoqarë that flows into the Gjanicëriver. The diverse terrain and favorable climate have guided the development of agriculture and livestock.

Lake Ruzhdie

Il lago di Ruzhdie

Liqeni i Ruzhdies

From an ethnographic point of view, the villages belong to the province of Mallakstra. The area continues to fanatically preserve its customs, tradition of hospitality and patriotism. The main religious belief is Bektashism. The village of Kasnica is known as the first source of oil in the area of Patos (July 1926).

Although a deep hilly area, Ruzhdie surprises you with its picturesque landscape, values, traditions and cultural monuments. In the village

of Gjinoqarë there are many Illyrian graves as well as three over 200-year-old water springs built with stone, respectively with the names: the spring of the Vironi church (located near the "Zhugri Plane Tree"), "Dervishaj, "Kasaj" (the latter reconstructed in 2012).

Ruzhdie Lake was built in the 70s of the last century for the irrigation of the fertile lands that lie along the Gjanicë River. It is also used for spawning different fish breeds. It is an added value not only for the impact it has on the lives of the residents, but also on the stunning nature of Ruzhdie.

In order to highlight the natural values of this area, traditions and cuisine, Patos Municipality organizes on the site, every October 20, the local festival "Bountiful Table" (Sofra Bujare) Patos. This holiday focuses on the celebration and promotion of culture, tradition, ethnography, cuisine, handicrafts, beautiful and prosperous nature in olive and viticulture crops. With a relaxing and very intriguing view, Siqeca, one of the villages in this area, has been selected as one of the "100 Tourist Villages" of Albania.

ZHARRËZA - RICH IN PETROLEUM, HISTORY AND TRADITION

(villages: Zharrëz, Frashër, Verbas, Sheqishte and Belinë)

Population: 8,612 inhabitants, area: 4.35 km²

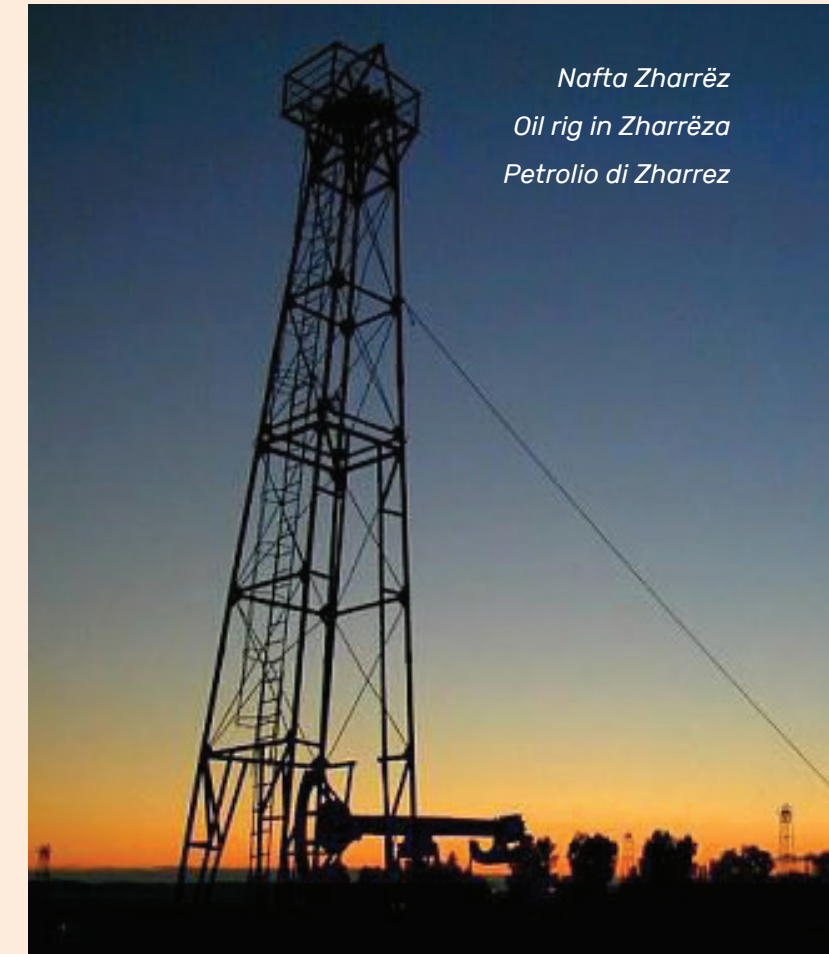
The territory of Zharrëza Administrative Unit has the richest oil deposits in Albania, but it is also known for its outstanding culture and heritage.

Traces of the settlement of this area stretch back to before the birth of Christ. Ancient Itea (Sheqishtetoday), during the Bulgarian invasion took the name Novosela and was moved to the

east of the early settlement. Novo-sela means "new station", while Zaira - (Zharrëza) means the mighty-empowered.

There exist certain data as a testimony of Egnatia road crossing through Zharrëza as well. In the history of the southern branch of Egnatia (Orikum-Apolloni-Klodiana), the settlement of Ad Novas (Novosela) is mentioned, was located in the west, approximately 2 km from the present-day village of Zharrëza.

Zharrëza Lake was built in 1964, with a capacity of 2.1 million m³ of water. Two irrigation channels are supplied crossing the fertile fields of the area. The reservoir is used for breedingdifferent types of fish, but it is also an amazing tourist attraction.

Nafta Zharrëz
Oil rig in Zharrëza
Petrolio di Zharrez

*Liqeni i Zharrëzës
Zharrëza Lake
Il Lago di Zharrëzë*

LE ATTRAZIONI TURISTICHE

LA STORIA, LE SCOPERTE, I DOCUMENTI DIMOSTRANO DI UNA CIVILTÀ ANTICA NELLE ZONE DELLA CITTÀ DI PATOS

La città non si riconosce soltanto come il luogo del giacimento di petrolio, però è famoso anche per l'agricoltura, l'allevamento degli animali e delle tradizioni. Nelle zone collinari del Comune di Patos, le olive hanno una vecchia tradizione sin dal periodo antico. Questa la testimonia chiaramente le centinaia di anfore dell'olio trovate sottoterra, dagli scavi archeologici in questa zona. Un'antica tradizione è la produzione dell'olio, che fino alla Seconda Guerra Mondiale si faceva con i mulini primitivi, i quali nella lingua volgare si chiamavano "mëngra". Non a caso, l'oliva e la viticoltura sono due delle colture più sviluppate e diffuse in tutta questa zona. La sottoterra (il sottosuolo) dell'oro nero si considera contemporaneamente la risorsa naturale che sta fiorendo ogni giorno in più nelle colline meravigliose di Patos.

RRUZHDIJA- LA ZONA COLLINOSA DEL BEL PAESAGGIO

(villaggi Ruzhdie, Siqecë, Gjinoqarë, Drenie e Kasnicë)

Popolazione : 3344 abitanti

Dal punto di vista del rilievo, Ruzhdija e la zona più alta con un gruppo di colline che raggiungono 500m di altezza. L'idrografia è rappresentata dal lago di Ruzhdie, Gjinoqarë e il ruscello di Gjinoqarë che sfocia nel fiume di Gjanicë. La diversità del tirreno e il clima favorevole hanno influenzato lo sviluppo dell'agricoltura e dell'allevamento degli animali..

Dal punto di vista etnografico, i villaggi appartengono alla provincia di Mallakaster. La zona continua a conservare con fanatismo le abitudini, la tradizione dell'ospitalità e del patriottismo. La religione fondamentale è bektashizmi. Il villaggio di Kasnicë si riconosce come la prima risorsa del petrolio nella zona di Patos (Luglio 1926).

Anche se una zona profonda collinaria Ruzhdia ti sorprende con il paesaggio pittoresco, i valori, le tradizioni e i monumenti di cultura. A Gjinoqarë si trovano molte tombe iliriche ed anche tre sorgenti (fonti) d'acqua, rispettivamente con i nomi: la sorgente della chiesa di Vironit (si trova vicino "Rrapit të Zhugrit"), "Dervishaj", "Kasaj" (quest'ultima ristrutturata nell'anno 2012).

Il lago di Ruzhdie si costruì negli anni '70 del secolo scorso con lo scopo l'irrigazione delle terre fertili lungo il fiume Gjanice. Il fiume si usufruisce anche per l'allevamento dei pesci. In più, il fiume ha influenzato la vita dei cittadini, però è considerato un valore impressionante della natura.

Per mettere in evidenza i valori naturalistici di questa zona, delle tradizioni e della gastronomia (culinaria), il Comune di Patos organizza ogni 20 ottobre la festa locale "Sofra Bujare" a Patos. Questa festa ha come obiettivo il festeggiamento e la promozione della cultura, tradizione, etnografia, culinaria, artigianato, bel natura e la prosperità nelle culture di olive e vite.

ZHARRËZA - È RICCA DI PETROLIO, STORIA E TRADIZIONE

(i villaggi: Zharrëz, Frashër, Verbas, Sheqishte e Belinë)

Popolazione: 8,612 abitanti, superficie: 4.35 km²
Il territorio dell'Unità Amministrativa Zharres ha le risorse più ricche del petrolio in Albania, in più si riconosce anche per la cultura e il patrimonio culturale brillante.

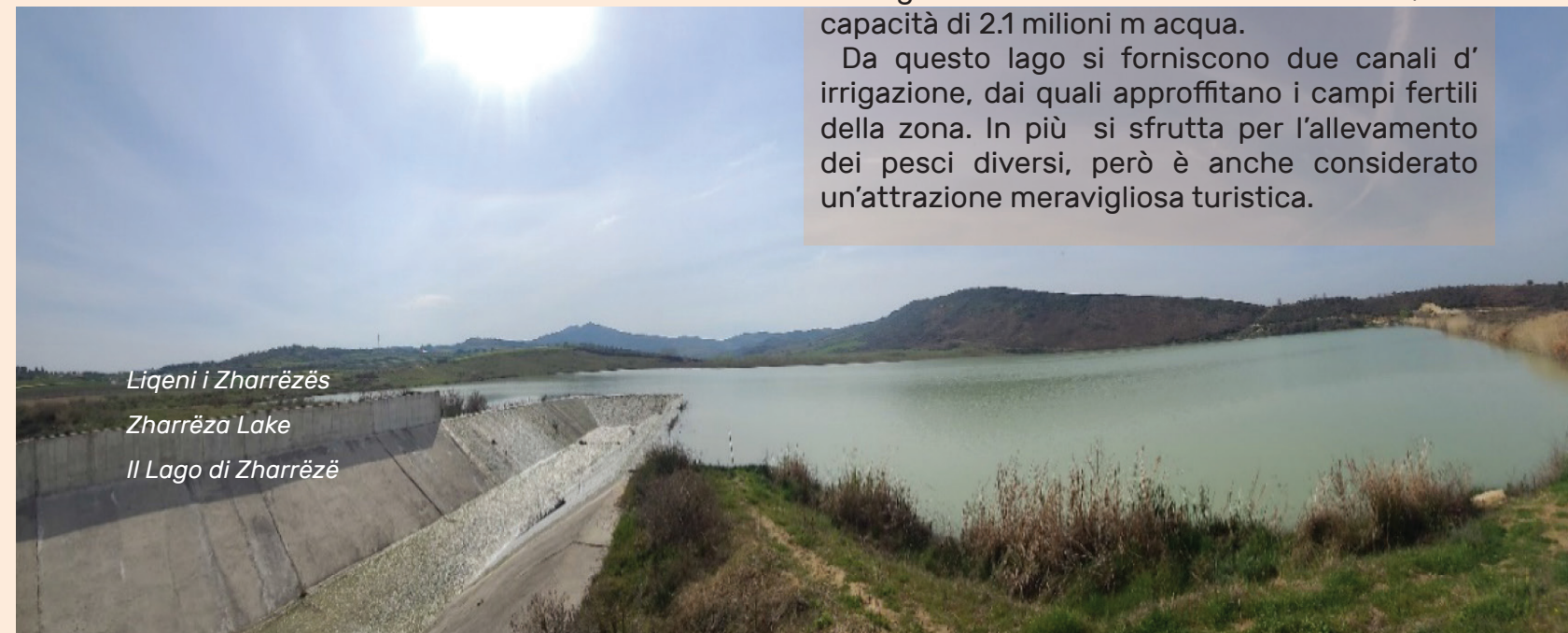
Le tracce degli insediamenti in questa zona risalgono prima della nascita del Cristo, l'antica Itea (oggi Sheqishtja), durante l'occupazione bulgara prese il nome Novoselë e si spostò all'est dell'antico insediamento. Novo-selë significa "nuova stazione", mentre Zaira - (Zharrëza) onnipotente.

Esistono dei dati che testimoniano l'attraversamento della Via Egnatia anche a Zharrëz.

Nell'itinerario dell'Egantia del Sud (Orikum - Apolloni-Klodiana), si menziona l'insediamento Ad Novas (Novoselë) situato ad ovest, circa 2 km lontano dal villaggio di oggi Zharrëz.

Il Lago di Zharres si costruì nell'anno 1964, con capacità di 2.1 milioni m³ acqua.

Da questo lago si forniscono due canali d'irrigazione, dai quali approfittano i campi fertili della zona. In più si sfrutta per l'allevamento dei pesci diversi, però è anche considerato un'attrazione meravigliosa turistica.

*Liqeni i Zharrëzës
Zharrëza Lake
Il Lago di Zharrëzë*

PYJET E DRENIES

Zënë një sipërfaqe prej 678 ha dhe veshin pothuajse të gjitha kodrat e fshatit duke krijuar një panoramë të mrekullueshme . Në shumëllojshmërinë e drurëve që rriten në të, mbizotëron pisha me rreth 450 ha dhe lisi me 100 ha.

DRENIE FORESTS

It occupies an area of 678 ha and cover almost all the hills of the village, creating a wonderful panorama. In the variety of trees that grow there, pine trees dominate with about 450 ha and oak trees with 100 ha.

LE FORESTE DI DRENIE

Coprono una superficie di 678 ettari e vestono quasi tutte le colline del villaggio creando una panorama meravigliosa. Le varietà più diffuse degli alberi che si crescono lì sono: il pino che domina con circa di 450 ettari e la quercia con circa di 100 ettari.

ATRAKSIONE HISTORIKE

KALAJA E MARGËLLIÇIT

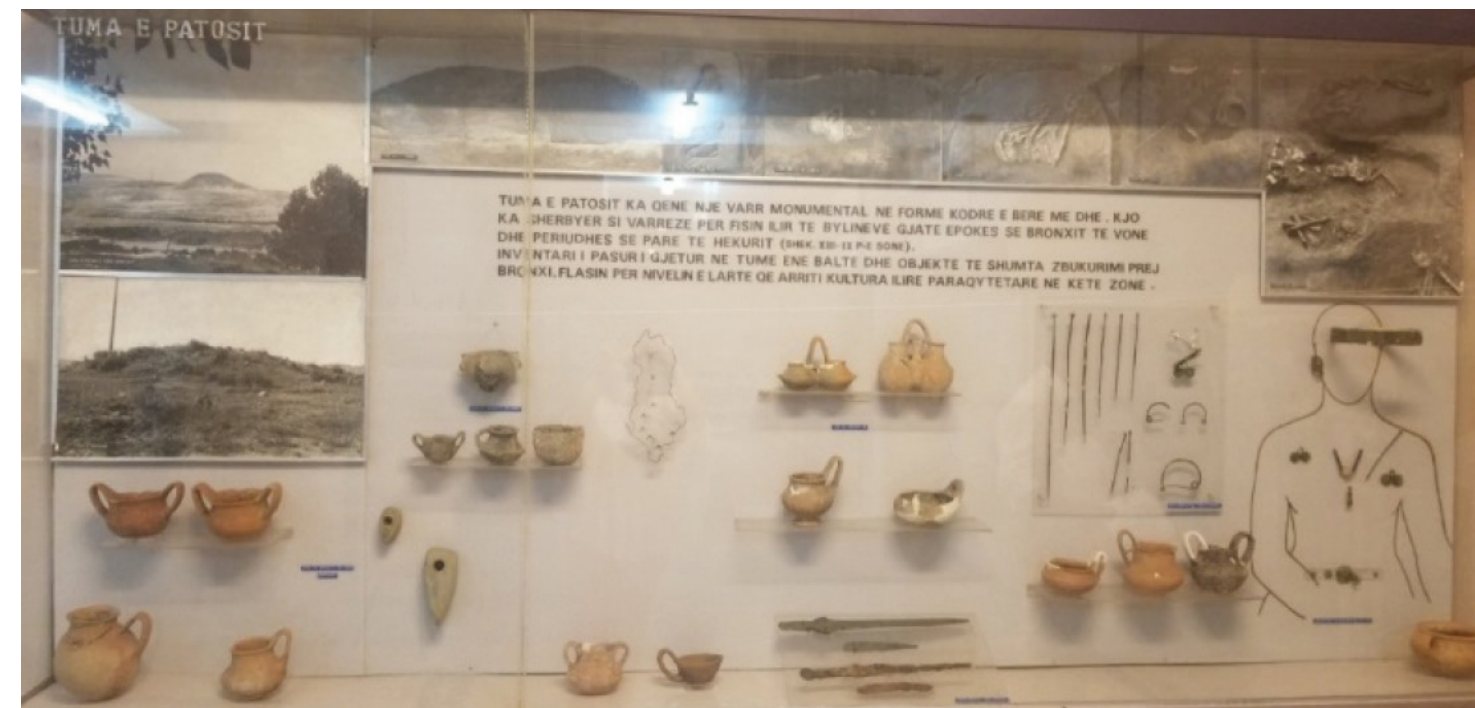
Kalaja e Margëlliçit ndodhet në majën e një kurrizi kodrinor në lartësinë 321m në fshatin me të njëjtin emër, pranë qytetit të Patosit. Rrënojat e kalasë në vitin 1948 janë shpallur monument kulture. Zbulimet arkeologjike të zhvilluara gjatë shekullit të kaluar kanë evidentuar se Margëlliçi u formua si qendër e fortifikuar në periudhën e vonë të bronzit. Ajo bënte pjesë në sistemin mbrojtës satelit të qytetit antik Bylis. Qyteti i dikurshëm antik, emri i të cilit ka mbetur akoma pa u identifikuar, shërbente për të kontrolluar hyrjen nga fusha e Myzeqesë për në luginën e lumit Argias (Gjanica).

Kodra e Margëlliçit plotësonte të gjitha kushtet

për një vendbanim porto urban të fortifikuar. Muri i këtij objekti për afrohet me imazhin e një katërkëndëshi në faqen e takimit me blloqe guri.

Në këtë vendbanim ilir, krahas enëve të përdorura të kohës, janë gjetur edhe stoli, armë, vegla pune etj. Një nga veprat më me vlerë të nxjerra nga rrënojat e kalasë është Terrakota e Afërditës, e gjetur gjatë gërmimit të një banese.

Monedhat e gjetura në rrënojat e kalasë dëshmojnë qartë rëndësinë e saj si qendër prodhimi e këmbimi. Banorët zhvillonin tregti me Apoloninë, Dyrrahun, Bylisin, Argosin, Ambrakinë dhe me Maqedoninë. Mendohet se qyteti ilir në Margëlliç u braktis diku gjatë periudhës së mesjetës së hershme dhe vijoi jetën si një vendbanim rural.

Tuma e Patosit / Mound of Patos / Tuma e Patosit

Ky objekt është miratuar si monument kulture në vitin 1948, nga Ministria e Kulturës. Aktualisht, kalaja nuk ka akses të gjerë si e mirë publike, por është një nga vlerat e padiskutuara historike e kulturore që nuk duhet lënë pa vizituar.

TUMA E PATOSIT

Tuma e Patosit ndodhet në fshatin Rrerës të qytetit të Patosit.

Gjurmët më të vjetra të veprimtarisë njerëzore i gjejmë në Tumën e Patosit. Ajo u zbulua në vitin 1976 në krahun e majtë të rrugës automobilistike Fier-Ballsh, përgjatë luginës së mesme të lumit Gjanica. E ndërtuar me dhe prej shtresash, si humusi, argjili, shtufi dhe rëre, në këtë tumë u gjendën 76 varre, 62 nga të cilët i përkisnin periudhave të bronzit të vonë dhe hekurit të hershëm dhe 14 të tjerë që i takonin mesjetës së hershme. Kjo tumë është përdorur për varrime gjatë një periudhe që përfshinte fundin e epokës së bronzit dhe fazën e parë të epokës së hekurit (shek.VII p.K). Janë zbuluar 76 varre, nga të cilët 62 i takojnë periudhës së bronzit të vonë dhe hekurit të hershëm, ndërsa 14 i takojnë shekujve të parë para Krishtit dhe mesjetës së hershme. Në këtë kodër-varr janë përdorur dy rite varrimi, me vendosje trupi dhe djegie kufome, ndërsa nga pikëpamja ndërtimore varret janë disa tipe si: ata me gropë të thjeshtë, me vapem dhe argjilë dhe të ndërtuara me gurë. Në to arkeologët gjetën një sërë objektesh qeramike (enë të tipit të ndryshëm dhe tjegulla), gjilpëra, sumbulla, tuba, peta, fibula, rrathë, spirale, pincetë, kamë, thika apo diadema bronzi, gjilpëra dhe hanxharë hekuri, rruaza qelibari, që i përkasin kulturës së fisit ilir të bylinëve.

Tuma e Patosit dëshmon se territori rreth Apolonisë ka qenë banuar dhe ka njohur një nivel

Ura e Oficinës
Oficina Bridge
La ponte di Oficina

të lartë zhvillimi para ardhjes së kolonëve në këtë qytet, dëshmi e një qytetërimi të herdhëm.

URA E OFICINES

Ura e Oficinës ndodhet në fshatin Oficinë të Qytetit të Patosit. Ajo është ndërtuar mbi lumin Gjanica gjatë perjudhës së pushtimit Italian në Shqipëri me qëllim shfrytëzimin e pasurive nëntokësore. Disa metra larg urës ekzistonte një galeri shkëmbi për nxjerrjen e bitumit, i cili më pas përpunohej në vend. Sot kjo urë përveç funksionalitetit në kohë është edhe një tjetër atraksion i zonës që nuk duhet lënë pa vizituar.

DUKAS BREG

Dukas Breg, fshati me shtëpi karakteristike prej guri disa kilometra në juglindje të Patosit shfaq një pamje piktoreske që në hyrje të tij.

Me gurë të gdhendur, porta me hark dhe oborre të mbyllur, shumë nga shtëpitë e Dukasit janë ende të banueshme. Në këto shtëpi kanë jetuar disa breza. Ndërtimi i shtëpive të tilla kërkonte para, por edhe mjeshtëri, të cilat të ftojnë të zbulosh historinë e qytetit.

HISTORICAL ATTRACTIONS

MARGËLLIÇ CASTLE

The castle Margëlliç is located on the top of a hill ridge at an altitude of 321 m in the village of the same name, near the town of Patos. The ruins of the castle were declared a cultural monument in 1948. The archaeological discoveries developed during the last century have evidenced that Margëlliç was formed as a fortified center in the Late Bronze Age. It was part of the satellite defense system of the ancient city of Bylis. The former ancient city, whose name has not yet been identified, served to control the entrance from the field of Myzeqe to the Argias (Gjanica) river valley.

Margëlliç Hill met all the conditions for a fortified urban port settlement. The wall of this object is aligned with the image of a quadrangle on the meeting site with stone blocks. In this Illyrian settlement, in addition to the vessels used at the time, were also found as well ornaments, weapons, work tools etc. One of the most valuable works excavated from the ruins of the castle is the Aphrodite Terracotta, found during the excavation of a dwelling.

The coins found in the ruins of the castle clearly prove its importance as a center of production and exchange. The inhabitants conducted trade with Apollonia, Dyrrah, Bylis, Argos, Ambrakia and with Macedonia. It is thought that the Illyrian city of Margëlliç was abandoned sometime during the early Middle Ages and continued life as a rural settlement.

On 1948 the Ministry of Culture provided the status of cultural monument to this object. Currently, the castle does not have wide access

as a public good, but it is one of the undisputed historical and cultural values and is a must-visit attraction.

THE MOUND OF PATOS

The mound of Patos is located in the village of Rrerës in the city of Patosi.

The oldest traces of human activity can be found in the Mound of Patos. It was discovered in 1976 on the left side of the Fier-Ballsh highway, along the middle part of the Gjanica river valley. Built with layered soil, such as humus, clay, pumice and sand, in this mound were found 76 graves, 62 of which belonged to the Late Bronze and Early Iron periods and 14 others to the Early Middle Ages. This mound was used for burials during a period that included the end of the Bronze Age and the first phase of the Iron Age (7th century AD). Two burial rites were used in this hill-grave, with body placement and cremation, while from the construction point of view, there are several types of graves, such as those with a simple pit, with heat and clay, and those built with stones. In the graves, archaeologists have found a number of ceramic objects (vessels of various types and tiles), needles, axils, pipes, noodles, fibulae, rings, spirals, tweezers, daggers, knives or bronze diadems, iron needles and machetes, amber beads, which belong to the culture of the Illyrian tribe of the Bylins.

The mound of Patos proves that the territory around Apollonia was inhabited and had a high level of development before the arrival of settlers in this city, evidence of an ancient civilization.

OFIÇINA BRIDGE

Ofiçina (machine shop) Bridge is located in the village of Ofiçina in the City of Patos. It was built on the Gjanica river during the period of the Italian occupation in Albania, with the aim of exploiting the underground assets. A few meters from the bridge there was a rock gallery for extracting bitumen, which was then processed on site. Today, this bridge, in addition to its functionality in time, is also another must-visit attraction of the area.

DUKAS BREG

Dukas Breg, the village with characteristic stone houses a few kilometers southeast of Patos presents a picturesque view from its entrance.

With carved stones, arched gates and enclosed courtyards, many of Dukas' houses are still habitable. Several generations have lived in these houses. The construction of such houses required not only money, but craftsmanship as well. These houses invite you to discover the history of the city.

LE ATTRAZIONI STORICHE

IL CASTELLO DI MARGËLLIÇIT

Il castello di Margëlliçit situato nella cima di una cresta collinosa nell'altezza 321m nel villaggio con lo stesso nome, vicino alla città di Patos. Nel 1948 le rovine del castello sono state dichiarate monumento culturale. Le scoperte archeologiche sviluppate durante lo scorso secolo hanno evidenziato che Margëlliçi è stata costituita come centro di fortificazione nel tardo periodo del bronzo. Il castello faceva parte nel sistema satellitario difensivo dell'antica città di Bylis. L'antica città, il nome della quale è rimasto ancora non identificato serviva per controllare l'entrata dalla pianura di Myzeqe alla valle del fiume Argias (Gjanica).

La collina di Margëlliçit costituiva tutte le condizioni necessari per un insediamento urbano fortificato. La parete di questa costruzione assomiglia all'immagine di un quadrilatero di pietre.

In questo insediamento ilirico, oltre degli utensili di cucina dell'epoca usati, sono stati trovati gioielli, armi, attrezzature di lavoro ecc. Una delle opere di maggior pregio (valore) estratte dalle rovine del

castello è Terrakota di Afërditës, trovata durante lo scavo di una casa.

Le monete trovate nelle rovine del castello testimoniano chiaramente la sua importanza come centro di produzione e scambio. Gli abitanti facevano commercio con le città di Apoloninë, Dyrrahun, Bylisin, Argosin, Ambrakinë e Macedonia. Si pensa che la città ilirica a Margëlliçi sia stata abbandonata durante il periodo dell'Alto medioevo e che continuò la vita come un insediamento rurale.

Questo castello è stato denominato monumento culturale nel 1948, dal Ministero di Cultura. Attualmente il castello non ha ampio accesso come un bene culturale, però è senza dubbio uno dei valori storici culturali che non si dovrebbe mai lasciare senza visitare.

TUMA E PATOSIT

Tuma e Patosit si trova nel villaggio di Rrerës della città di Patos.

**(Tuma è un cimitero cioè un luogo predisposto per la sepoltura dei defunti e per la conservazione dei resti mortali).*

Le tracce più antiche dell'attività umana li troviamo a Tuma di Patos, la quale si è stata scoperta nel 1976 al lato sinistro della strada automobilistica Fier-Ballsh, lungo la valle del fiume Gjanica. Costruita con gli strati del tirreno, come humus, argilla, pomice e sabbia, in questo cimitero (tuma) sono state trovate 76 tombe, delle quali 62 appartenevano al periodo del bronzo finale e dell'antico ferro e 14 altre appartenevano all'antico medioevo.

Questo cimitero è stato usato per la sepoltura dei defunti tra la fine dell'epoca di bronzo e l'inizio dell'epoca del ferro (sec.VII a.C). Sono state scoperte 76 tombe, delle quali 62 appartengono al periodo del bronzo finale e dell'antico ferro, mentre 14 appartengono ai primisecoli avanti Cristo e dell'antico medioevo. In questa collina-cimitero sono stati usati due rituali di sepoltura, come seppellire e bruciare il

cadavere, mentre dalla prospettiva delle costruzioni le tombe sono di diverse tipologie come la sepoltura in tomba a fossa (cioè un buco rettangolare scavata nel tirreno) all'interno rivestita con fango e argilla pietre.

Dentro le tombe gli archeologi hanno trovato degli oggetti di ceramica (diversi utensili di cucina e tegole), aghi, bottoni, tubi, fibula (osso, perone), cerchi, spirali, pinzetta, la sica o la supina coltelli o diademe di bronzo (corone), aghi e machete di ferro, perline, che appartengono alla cultura della tribù ilirica di bylineve. Il cimitero di Patos testimonia che il territorio intorno all'Apollonia è stato un insediamento con uno sviluppo elevato prima del arrivo delle colonie (dominio coloniale) in questa città, testimonianza di un'antica civiltà.

LA PONTE DI OFICINA

La ponte di Oficina si trova nel villaggio Oficine della città di Patos. La quale è costruita nel fiume di Gjanica durante il periodo dell'occupazione Italiana in Albania, con lo scopo lo sfruttamento delle risorse sotterranee.

Non molto lontano dalla ponte esisteva una galleria di roccia per scavare il bitumio, il quale si lavorava nel paese. Oggi questa ponte oltre alla funzionalità è anche un'altra attrazione turistica della zona che non si dovrà mai lasciare senza visitarla.

DUKAS BREG

Il villaggio con le caratteristiche case di pietra pochi chilometri al sud-est di Patos appena lo vedi ti appare a una vista pittoresca. Con pietra elaborata, portoni ad arco e giardini chiusi, molte delle case sono ancora oggi abitabili. In queste case hanno vissute alcune generazioni. La costruzione di tali case richiedeva denaro, però anche maestosità, le quali oggi ti invitano a scoprire la storia della città.

MONUMENTET E KULTIT

KISHA E SHËN MËHILLIT

Kisha “Kryeëngjëlli Mihal” ose siç njihet ndryshe Kisha e “Shën Mëhillit” ndodhet në fshatin Dukas Breg.

Faltorja njënefëshe me përmasa 16 x 7 m duhet të jetë ndërtuar në fund të shek. XVIII, fakt që e tregon arkitektura dhe teknika e ndërtimit. Ekziston një ikonë, që tregon se kjo godinë i përket kësaj kohe. Përmasat monumetale dhe varrezat pranë saj dëshmojnë se ajo i shërbente një komuniteti të madh besimtarësh. Kësaj kishe i përket edhe ikona.

MANASTIRI I “SHËN TRIFONIT”

Maozeleumi i “Shën Trifonit” ndodhet në Frashër të Zharrzës.

Mbi të janë gjetur mbishkrime të gdhendura në gur (1804 – 1831), që mendohet se përkojnë me periudhën e ndërtimit të tij. Ai i kushtohet dëshmorit Trifon të Iteas dhe përkujtohet si festë fetare në datën 14 korrik të çdo viti ku besimtarët festonin dhe luteshin për të korra të mbara dhe bukë të gëzuar. Ajo njihet ndryshe si festë e tokës (festa e paganëve) dhe daton rreth 300-400 vjet më parë. Objekti përbëhet nga kisha “Hyrja e Shën Mërisë në Tempull”, kapela-mauzole, konakët dhe ambientet e tjera ndihmëse. Kisha, siç e dëshmon edhe mbishkrimi në portën jugore të saj, është ndërtuar në 25 mars të vitit 1804. Ndërsa kapela-mauzole ngjitur me të është ndërtuar në vitin 1847, kur në varrezën pranë saj u gjendën nga besimtarët eshtrat e dëshmorit Trifon. Përveç arkitekturës kishtarë, mbishkrimeve historike dhe legjendave

Kisha e 'Shën Mëhillit'
Church of 'Shën Mëhill'
La Chiesa di 'Santo Mëhillit'

që tregojnë për ndërtimin e këtij manastiri, në muret e objekteve të tij janë gjetur disa spolie, skulptura dhe mbishkrime antike. Një i tillë është edhe mbishkrimi i Cecilia Venustës, i cili është ekspozuar sot në Muzeu Arkeologjik të Apolonisë.

Afër Kishës ndodhet një pus, që dëshmon për një vendbanim të hershëm.

SHEQISHTE – VENDI I KISHAVE

Në Sheqishte ekzistojnë dhe disa kisha me histori interesante, që janë jo vetëm burim besimi, por edhe atraksion turistik i objekteve të kultit.

E tillë është kisha “Metamorfaza e Shpëtimtarit” ose kisha e “Shën Sotirit” - objekt kulturi paleokristian;

Kisha e “Shën Marisë, pranë së cilës datojnë fillesat e para të gjuhës së shkruar shqipe për zonën (1908). “Fjetja e Hyjlindesës Mari” - në ambientet e kësaj kishe u hap dhe shkolla e parë për zonën e Sheqishtes. Mësuesi i parë i saj ka qenë Spiro Ferro nga Sheqishtja (psalti i Kishës), me ndihmën e klerikëve, At Kozma Tole dhe At Grigor Poshnjari. Kjo shkollë funksionoi deri në vitin 1941 dhe sot është një objekt i adhuruar kulturi.

Vendet e shenjta si: “Ana Shën Llukaj”, “Shën Argjenda”, “Shën Prokopi”, “Shën Filipi” dhe “Shën Joni”, janë objekte kulturi paleokristian, kurse “Shën Marku” është objekt kulturi ortodoks. Të gjitha mbartin një histori, vlerë, origjinalitet që nuk duhen lënë pa vizituar.

KISHA E SHËN MARKUT

Kisha ortodokse e Shën Markut ndodhet në një terren fushor, në vendin e quajtur ‘Kthesa e Patosit’, në Grizë, e cila sot quhet Verbas, zonë në të cilën ka kaluar dega jugore e rrugës Egnatia. Nga gojëdhënat kisha e ‘Shën Markut’ është ndërtuar rreth viteve 1910-1920 nga banorët e fshatit, me urdhër të beut të zonës mbi një gur të madh bardh e zi, vend i një ëngjëlli.

Objekti është ristrukturuar nga Kisha Ortodokse Autoqefale e Shqipërisë pas shkatërrimit të saj në vitin 1967, pas furisë ateiste që ndaloi besimet fetare në Shqipëri. Të dhënat më të vjetra për të i përkasin periudhës përpara L. II. Botërore. Ato na i jep shkrimtari Jakov Xoxa të romani “Lumi i Vdekur”, kur midis të tjerave shkruan “nëpër tragjen (rrugën*-shënimi ynë) e shën Markut, kishës së vogël e pa çardak të fshatit”.

Sot kisha është rindërtuar në përmasa më të

mëdha se ajo e dikurshme, me gurë të skuadruar të lidhur midis tyre me llaç. Nga pikpamja arkitektonike ajo është kishë e përbërë prej tre nefesh, të cilat ndahen prej njëra-tjetrës nga dy radhë prej katër kolonash, të këmbëra dy e nga dy. Objekti mbulohet nga një tavan i rrafshët prej druri dhe mbulohet me tjegulla të kuqe. Mbi fasadën perëndimore, ku ndodhet dhe hyrja për në kishë, ngrihet një këmbanore. Ceremonia kryesore fetare zhvillohet në 25 prill, ditën e martirizimit të Shën Markut, njërit prej autorëve të katër ungjijve.

MEKAMI I DRENIES

Mekami i Baba Rrapos ndodhet në fshatin Drenie dhe i përket njërit prej klerikëve të shquar bektashinj, historia e të cilit është e mbuluar nga legjendat, njëra prej të cilave është ajo e shiut. Njihet ndryshe si Teqeja e Baba Rrapos, vend i adhurimit dhe peligrinazhit për besimtarët e trevës së Mallakastrës. Sipas gojëdhënave, Baba Rrapo sakrifkoi veten për të shpëtuar banorët nga thatësira e madhe, një histori inspirimi dhe besimi, që e ka kthyer atë në një nga objektet më të vizituara të zonës. Në këtë faltore kryhen shërbesat, ceremonitë dhe ku besimtarët kryejnë ritualet fetare.

Manastiri i 'Shën Trifonit'
Monastery of 'Shën Trifoni'
Il Monastero di 'Santo Trifonit'

CULT MONUMENTS

CHURCH OF SHËN MËHILLI (SAINT MËHILL)

The “Archangel Mihal” church, or as it is otherwise known, the “St. Mëhill” church, is located in the village of Dukas Breg.

The single-nave sanctuary with dimensions of 16 x 7 m must have been built at the end of the XVIIIth century, a fact that is shown in the architecture and construction technique. There exist an icon that shows that this building belongs to this period. The monumental size and the cemetery near it prove that it served a large community of believers. The icon also belongs to this church.

MONASTERY OF “SHËN TRIFONI” (SAINT TRIFON)

The Mausoleum of “Shën Trifoni” is located in the Frashër village of Zharrëza.

Inscriptions carved in stone (1804 - 1831) were found on it, which are thought to coincide with the period of its construction. It is dedicated to the martyr Trifon of Itea and is commemorated as a religious holiday on July 14th every year where believers celebrate and pray for abundant harvests and happy bread. It is otherwise known as the feast of the earth (feast of pagans) and dates back to about 300-400 years ago. The building consists of the “Entrance of ‘Shëm Mëri’ (Saint Mary) to the Temple” church, chapel-mausoleum, guest houses and other auxiliary premises. The church, as evidenced by the inscription on its southern gate, was built on March 25th, 1804. While the chapel-mausoleum, adjacent to it, was built

*Kisha “Shën Sotiri”
“Shën Sotiri” Church
La chiesa di “Santo Sotiri”*

in 1847, when the remains of the martyr Trifon were found by believers in the cemetery next to it. In addition to ecclesiastical architecture, historical inscriptions and legends that tell about the construction of this monastery, some spolia, sculptures and ancient inscriptions have been found on the walls of its buildings. One of the artifacts is the inscription of Cecilia Venusta, which is exhibited today in the Archaeological Museum of Apollonia.

Near the Church there is a well, which testifies to an early settlement.

SHEQISHTE - THE PLACE OF CHURCHES

In Sheqishte there are several churches with interesting theories that are not only places of faith, but also a tourist attraction due to the cult objects.

Such is the church “Metamorfoza e Shpëtimtarit (Savior’s Metamorphosis)” or the church of “Shën Sotiri (Saint Sotiri)” - a paleo-Christian cult object;

Church of “Shën Mëri (Saint Mary)”, next to which date the first beginnings of the written Albanian language for the area (1908). “Fjetja e Hyjlindesës Mari (Dormition of Mary the Mother of Good)” - the first school for the Sheqishte area was opened in the premises of this church. Spiro Ferro was the first teacher from Sheqishte (Church psalter), helped by the priests, Father Kozma Tole and Father Grigor Poshnjari. The school functioned until 1941 and today it is a worshiped cult object.

Holy places such as: “Ana Saint Llukaj”, “Saint Argjenda”, “Saint Prokopi”, “Saint Filipi” and “Saint Joni” are objects of Paleo-Christian cult, while “Saint Mark” is an object of orthodox cult. All of them carry a history, value, originality that should not be left unvisited.

CHURCH OF SHËN MARKU (SAINT MARK)

The Orthodox Church of St. Mark is located in a field, in a place called ‘Turnarround to Patos’, in Griza, which today is called Verbas. This area is located in the southern branch of the Egnatia road. According to legend, the church of “St. Mark” was built around 1910-1920 by the inhabitants of the village, by order of the village bey. The church is placed on a large black and white stone, the place of an angel.

The building was restructured by the Autocephalous Orthodox Church of Albania after its destruction in 1967, following the atheist frenzy that banned religious beliefs in Albania. The oldest records of it belong to the period before World War II. The writer Jakov Xoxa brings them through the novel “Dead River”, when among other things he writes “across the trail of St. Mark, the small church without a gazebo in the village”.

Today, the church has been rebuilt to a larger size than the old one, with square stones connected between them by mortar. From the architectural point of view, it is a church composed of three naves, which are separated from each other by two rows of four columns, alternated two by two. The building is covered by a flat wooden ceiling and covered with red tiles. A bell tower rises above the western facade where the entrance to the church is located. The main religious ceremony takes place on April 25th, the day of Saint Markmartyrdom, one of the four gospels authors.

MEKAM OF DRENIE

The mausoleum of Baba Rrapo is located in the village of Drenie and belongs to one of the prominent Bektashi clerics, whose history is covered by legends, one of which is that of rain. It is otherwise known as “Masjidof Baba Rrapo”, a place of worship and pilgrimage for believers from the territory of Mallakstra. According to legend, Baba Rrapo sacrificed himself to save the inhabitants from a severe drought, a story of inspiration and faith that has turned it into one of the most visited sites in the area. Services, ceremonies and believers religious rituals are held in this sanctuary.

MONUMENTI RELIGIOSI (DI CULTO)

LA CHIESA DI SANTO MËHILLIT

La Chiesa di “Arcangelo Mihal” o come si riconosce diversamente la Chiesa di “Santo Mëhillit” si trova nel villaggio Dukas Breg.

La chiesa di una navata con dimensioni 16 x 7m sarà costruita alla fine del sec. XVIII, un fatto che la dimostra l’architettura e la tecnica della costruzione. Esista un’icona che dimostra che questo edificio appartenente a questa età. Le dimensioni del monumento e i cimiteri vicino testimoniano che la chiesa serviva a una numerosa comunità di credenti. L’icona appartiene a questa chiesa.

IL MONASTERO DI “SANTO TRIONFIT”

Il Mausoleo di “Santo Trionfi” si trova a Frashër di Zharrez

In questo monastero sono stati trovati dei graffiti scavati sulle pietre(1804 – 1831), si pensa che coincidono con il periodo della costruzione. Il 14 luglio, ogni anno in onore del martire Trifon di Itea, si celebra con una festa religiosa. I credenti celebravano e pregavano per avere fertilità nelle raccolte e cibo abbondante(pane). Si riconosce diversamente come la festa della terra (una festa pagana) da circa 300-400 anni fa. L’edificio della chiesa si compone “dall’Ingresso di Santa Maria al Tempio”, la cappella-mauseola, e altri spazi. Come testimonia il graffito sopra il portone meridionale la chiesa è costruita il 25 marzo del 1804. Mentre la cappella-mauseola, affianco è costruita nel 1847 quando nella tomba accanto sono state trovate dai credenti i resti mortali(le ossa) del martire Trifon. Apparte all’architettura

della chiesa, i graffiti storici e e le legende raccontano la storia della costruzione di questo monastero, nelle pareti dell’edificio sono state trovate alcune spoglie, sculture e graffiti antichi. Uno di questi è il graffito di Cecilia Venusta, che oggi è esposto al Museo Archeologico di Apollonia. Vicino alla chiesa si trova un pozzo che testimonia di un antico insediamento.

SHEQISHTE - IL LUOGO DELLE CHIESE

A Sheqishte esistono delle chiese con delle storie interessanti che le rendono delle attrazioni turistiche e non solo religiose. Tale è considerata la chiesa di “Metamorfaza e Shpëtimtarit” (“La Metarmofosi del Salvatore) o la chiesa di “Santo Sotirit” – oggetto di culto paleocristiano;

Presso la chiesa di “Santa Maria” , risalgono i primi inizi dell’ insegnamento della lingua scritta albanese della zona(1908).

“Fjetja e Hyjlindesës Mari” –negli ambienti di questa chiesa è nata la prima scuola della zona di Sheqishte. Primo insegnante fu Spiro Ferro da Sheqishte (il salterio della Chiesa) con l’aiuto dei clerici Padre Kozma Tole e Padre Grigor Poshnjari. Fino nell’anno 1941 questa è stata una scuola ma oggi è un oggetto di culto adorato.

Altri oggetti di culto come :“Ana Shën Llukaj”, “Santa Argjenda”, “Santo Prokopi”, “Santo Filipi” e “Santo Joni”, sono oggetto di culto paleocristiano, mentre “Santo Marku” è un oggetto di culto ortodosso.

LA CHIESA DI SANTO MARKO A VERBAS

La chiesa ortodossa di Santo Marko si trova

Kisha “ Shën Mari”

“Shën Mëri” Church

La chiesa di “Santa Maria”

nell villaggio Verbas dell’unità Amministrativa di Zharres, Comune di Patos. L’edificio è stato ristrutturato dalla Chiesa Ortodossa Autocefala dopo la sua distruzione nel 1967, a causa della rivolta ateista che fermò la religione in Albania. Gli antichi dati appartengono al periodo prima della Seconda Guerra Mondiale. Lo scrittore Jakov Xoxa gli menziona nel romanzo “Lumi i Vdekur”, tra le altre scrive” attraverso la nostra (strada-nota) di Santo Markut, della piccola chiesa e del villaggio.

Oggi la chiesa è ricostruita con dimensioni più grandi di prima, con pietre squadrate legati con malta. Dal punto di vista architettonica la chiesa è composta da tre navate, le quali si suddividono da due archi con quattro colonne, . L’edificio ha un sottotetto piano di legno e coperta sopra con le tegole rosse. L’entrata della chiesa è all’ovest sopra la quale c’è un campanile. La principale

manifestazione religiosa si celebra il 25 aprile , il giorno di Santo Markut, uno dei quattro vangeli.

MEKAMI I DRENIES

Mekami (luogo religioso) di Baba Rrapos si trova nel villaggio di Drenie e appartiene a uno dei famosi sacerdoti bektashi, la storia del quale è piena di legende , tra le quali la leggenda della pioggia. Venne riconosciuta come Teqe di Baba Rrapos ed è un luogo di adorazione e pellegrinaggio dei fedeli della zona di Mallakaster. Dai fonti orali , baba Rrapo ha sacrificato la propria vita per salvare la gente dalla grande siccità , una storia di ispirazione e religione che l’ha trasformato in uno degli oggetti religiosi più visitati della zona. In questo oggetto di culto i fedeli svolgono le funzioni(atti) religiosi, le manifestazioni e i rituali .

ATRAKSIONE NATYRORE

UJËVARAT E SIQECËS (SHYMELE)

Një atraksion i shkëlqyer natyror dhe eksplorim plot aventurë i një bukurie të veçantë natyrore.

Ujvarat e Siqecës (4 ujëvara me distancë 100 metra larg nga njëra tjetra) ndodhen në pjesën veriore të fshatit Siqecë. Lartësia e tyre varion nga 4 në 7 metra dhe furnizohen mjaftueshëm me ujë gjatë gjithë vitit. Natyra e gjelbëruar dhe format e larmishme arkitektonike që rrjedha e ujit ka krijuar ndër shekuj, u japin atyre një pamje magjepsëse.

Pas kësaj bukurie fshihet edhe një histori që vjen nga lashtësia. Rreth viteve 820 P.K në njerën prej ujvarave, në pjesën e sipërme të saj ndodhen rrënojat e një ngrehine të vjetër, e cila përdorej për ngjyrosjen e rrobave të leshta. Gjithashtu, në afërsi të ujvarave, ekzistojnë gjurmë të një ujësjellësi të vjetër me gurë.

Ujëvarat e Siqecës përbëjnë një destinacion shumë të veçantë turistik dhe një vend ideal për t'u eksploruar, kryesisht nga adhuruesit e natyrës dhe aventurës. Koha ideale për t'i vizituar është: pranvera, vera dhe vjeshta. Fshati Siqecë është pjesë e projektit të 100 fshtarave turistikë të Shqipërisë.

*Ujvarat e Siqecës
Siqeca waterfall
Le cascade di e Siqecës*

RRAPI I ZHUGRIT

Ndodhet në qendër të fshatit Ruzhdie, rreth 420 metër mbi nivelin e detit. Rrapi ka një diametër prej 2.5 m dhe mendohet të jetë mbi 300 - 400 vjeçar.

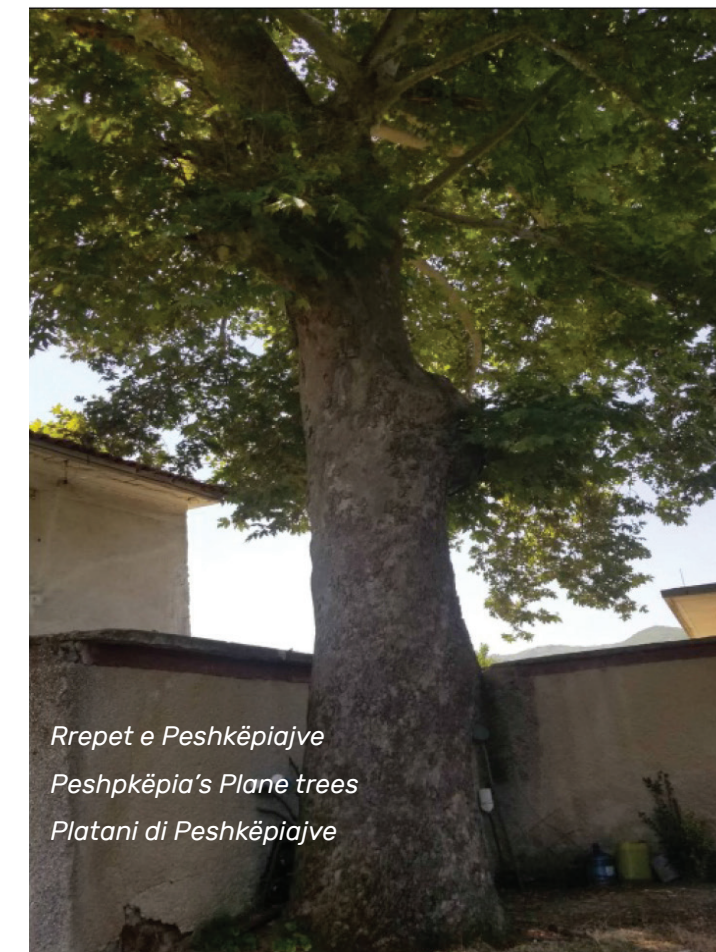
Në fshatin Drenie ekzistojnë shtëpi banimi mbi 100 vjeçare dhe disa rrënoja, që dëshmojnë për ekzistencën e një qytetërimi të hershëm.

RREPET E PESHKËPIAJVE

Familja Peshkëpia trashëgon disa biomonumente të shekullit të kaluar. Të tilla janë në vendin e quajtur "Ofiçinë", drurë si Rrepet e Peshkëpiajve. Ato janë një grup rrepush të rinj, të mbjellë qindra vjet më parë, të cilët kanë të njëjtën lartësi (15-20 m) dhe krijojnë kurora të rregullta dhe të ndryshme në formë të plotë. Diametri i tyre varion nga 2-3 m dhe lartësia shkon në 25-30 m. Sipas gojëdhënave, poshtë tokës ekziston një urë ku ka kaluar lumi Gjanica, që e bën edhe më tërheqëse këtë atraksion natyror.

Rrapi i Zhugrit / Zhugri's Plane tree / Il Platano di Zhugrit

*Rrepet e Peshkëpiajve
Peshkëpia's Plane trees
Platani di Peshkëpiajve*

NATURAL ATTRACTIONS

SIQECA WATERFALLS (SHYMELE)

An excellent natural attraction and adventurous exploration of a special natural beauty.

The waterfalls of Siqecë (4 waterfalls with a distance of 100 meters from each other) are located in the northern part of the Siqecë village. Their height varies from 4 to 7 meters and they are supplied with enough water throughout the year. The verdant nature and the varied architectural forms that the flow of water has created over the centuries give them a fascinating look.

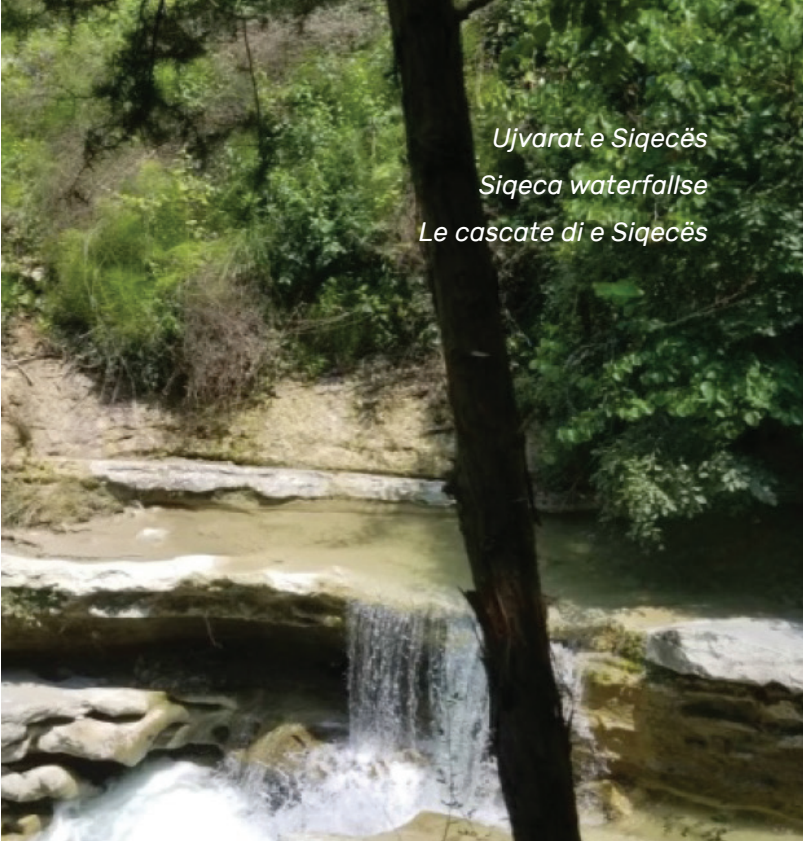
Behind this beauty is hidden a story that comes from antiquity. Around 820 BC, in one of the waterfalls, in its upper part, there are the ruins of an old tower, which was used for dyeing woolen clothes. Also, near the waterfalls, there are traces of an old stone aqueduct.

Siqeca Waterfalls constitute a very special tourist destination and an ideal place to explore, mostly by nature and adventure lovers. The ideal time to visit them is: spring, summer and autumn. The village of Siqecë is part of the project of 100 tourist villages of Albania.

ZHUGRI'S PLANE TREE

It is located in the center of Ruzhdie village, about 420 meters above sea level. The plane tree has a diameter of 2.5 m and is thought to be over 300 - 400 years old.

In the village of Drenie there are residential

*Ujvarat e Siqecës
Siqeca waterfallse
Le cascade di e Siqecës*

houses over 100 years old, and some ruins that testify to the existence of an early civilization.

PESHKËPIA'S PLANE TREES

The Peshkëpia family inherits some biomonuments from the last century. Such are the ones found in the place called "Ofiçinë (machine shop)"; trees such as Peshkëpia's Plane trees. There are a group of young plane trees, planted hundreds of years ago that have the same height (15-20 m) and create regular and varied crowns in full form. Their diameter varies from 2-3 m and the height reaches 25-30 m. According to legends, there is a bridge under the ground where the river Gjanica has crossed, which makes this natural attraction even more appealing.

LE ATTRAZIONI NATURALISTICHE

LE CASCADE DI SIQECËS (SHYMELE)

Un'attrazione meravigliosa naturale e un'esplorazione piena d'avventura di una speciale bellezza naturalistica. Le cascate di Siqecë (4 cascate con distanza l'una dall'altra di 100 metri) situate al nord del villaggio di Siqecë. Le loro altezze sono variabili da 4 a 7 metri e hanno grandi volumi d'acqua durante tutto l'anno. La natura verdeggiante e le diverse forme architettoniche che la portata dell'acqua ha creato nei secoli, creano una vista affascinante.

Dietro a questa bellezza si nasconde una storia che deriva sin dall'antichità. Intorno gli anni 820A.C in una delle cascate nella sua parte superiore si trovano le rovine di un'edificio, che serviva per colorare (tingere) i capi di lana. In più, vicino alle cascate esistono le tracce di un vecchio sistema idrico (acquedotto) in pietra.

Le cascate di Siquece costituiscono una destinazione turistica speciale e un luogo ideale per esplorare, principalmente dai quelli che adorano la natura e l'avventura. Il tempo ideale per visitarle è primavera, estate e autunno. Il villaggio Siquece è parte del progetto dei 100 villaggi turistici dell'Albania.

IL PLATANO DI ZHUGRIT

Si trova nel centro del villaggio Ruzhdije, circa 420 metri sul livello del mare. L'albero ha più di 300-400 anni e un diametro di 2.5m.

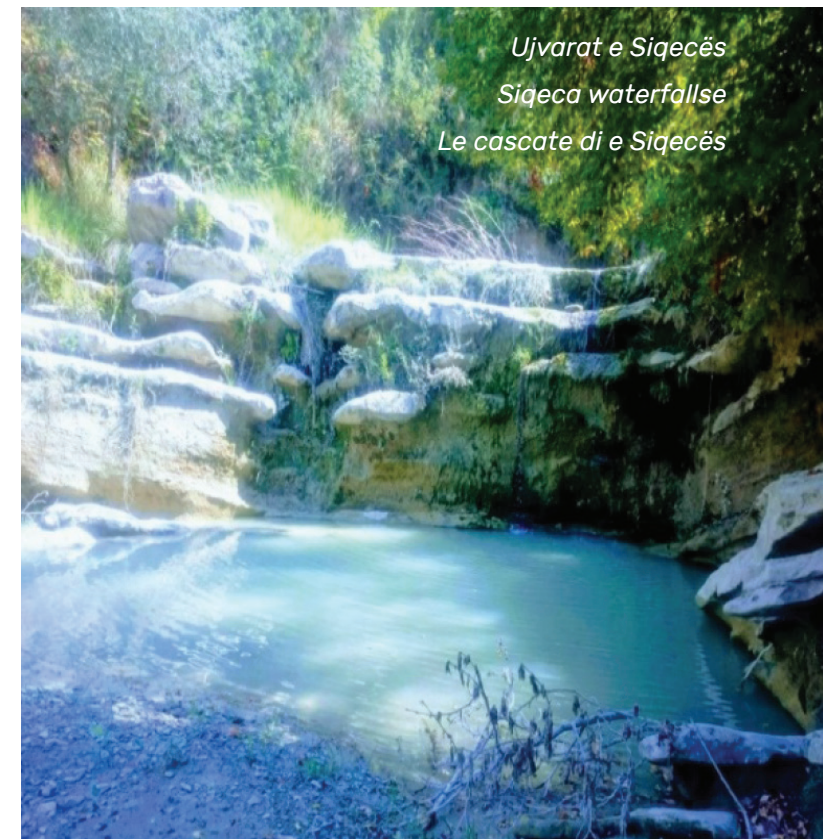
Nel villaggio Drenie esistono delle vecchie

case di più di 100 anni e ci sono alcune rovine che testimoniano l'esistenza di un antico insediamento.

I PLATANI DI PESHKËPIAJVE

La famiglia Peshkepia ha ereditato alcuni monumenti dello scorso secolo. Tali sono considerati quelli del luogo chiamato "Ofiçinë", cioè alberi come Rrepet di Peshkëpiajve (I platani di Peshkepiajve). Sono un gruppo di platani nuovi trapiantate cento anni fa con un'altezza simile (15-20 m) e che creano delle ghirlande regolari ma diversi in piena forma.

Il loro diametro varia da 2-3m e l'altezza varia da 25-30m. Secondo i fonti orali, sottoterra esiste una ponte da dove si attraversava il fiume Gjanica una curiosità che lo rende più affascinante questa attrazione naturalistica.

*Ujvarat e Siqecës
Siqeca waterfallse
Le cascade di e Siqecës*

EVENTE DHE FESTA LOKALE LOCAL EVENTS AND PARTIES AVVENIMENTI E FESTE LOCALI

“BREZ PAS BREZI MYZEQARI!”

Është një festë e traditës dhe synon përcjelljen e saj tek brezat e rinj dhe për këtë qëllim organizohet çdo 29 shtator, në “Ditën Kombëtare të Trashëgimisë Kulturore” në Zharrëz.

Nëse do të ndalesh për të qenë pjesë e kësaj feste do të kesh mundësinë të vizitosh panairin e prodhimeve bujqësore e blegtorale, objekteve të vjetra etnografike, kuzhinës tradicionale të zonës, punimeve artizanale, bizneset etj; të njihesh nga afër me ritet dhe zakonet, lojërat popullore, këngët dhe vallet tradicionale të zonës dhe një sërë aktivitete të ndryshme.

Vlerat shpirtërore, kulturore, historike, traditat, zakonet dhe ritet e zonës janë kryefjala e çdo veprimtarie artistike dhe kulturore, e kësaj feste të madhe.

“MYZEQAR (INHABITANT OF MYZEQE) GENERATION AFTER GENERATION!”

It is a celebration of tradition and aims to pass it on to younger generations, and for this purpose it is organized each September 29th, on the “National Day of Cultural Heritage” in Zharrëza.

If you stop to be part of this celebration, you will have the opportunity to visit the fair of agricultural and livestock products, old ethnographic objects, traditional cuisine of the area, handicrafts, businesses, etc.; to become intimately familiar with the rites and customs, folk games, traditional songs and dances of the area and a variety of different activities.

The spiritual, cultural, historical values,

Brez pas Brezi / Myzeqar Generation after Generation / Generazione dopo generazione

traditions, customs and rites practised in the area are the main topic of every artistic and cultural activity of this great celebration.

“GENERAZIONE DOPO GENERAZIONE MYZEQAR”

Ogni anno il 29 settembre, proprio nella “Giornata Nazionale del Patrimonio Culturale” si celebra una festa che ha lo scopo di trasmettere le tradizioni alla nuova generazione. Se vuoi fermarti per far parte di questa festa avrai la possibilità di visitare la fiera dei prodotti gastronomici (alimentari e carne), dei vecchi oggetti etnografici, della cucina tradizionale della zona, dei lavori artigianali, aziende commerciali ecc di conoscere da vicino i riti e le abitudini, i giochi tradizionali, le canzoni e la danza tradizionale della zona e tante altre attività.

I valori spirituali, culturali, storici, le tradizioni,

Brez pas Brezi / Myzeqar Generation after Generation / Generazione dopo generazione

le abitudini e i rituali sono considerati gli obiettivi principali di ogni attività artistica e culturale di questa grande festa.

20 TETOR “SOFRA BUJARE” FESTA E NJËSISË RUZHDIË

Nga vet emri “Sofra bujare”, kutpeth se ajo është një festë që i bën jehonë bujarisë së natyrës dhe punës së njeriut.

Festa e Njësisë Ruzhdie përkon me sezonin e vjeljes së ullirit. Kjo festë organizohet për të promovuar turizmin në Siqecë, fshatin e përzgjedhur në projektin e “100 fshtarave turistik” dhe vlerave shpirtërore, objektet kulturore, historike, traditat, zakonet, përfshirë edhe prodhimet bujqësore e blegtorale të gjithë zonës. Nëse vendosni të vizitoni Ruzhdien këtë ditë, do të merrni pjesë në Panairin e: Prodhimeve

Brez pas Brezi / Myzeqar Generation after Generation / Generazione dopo generazione

bujqësore e blegtorale ku në qendër të tij vendosegt kultura e ullirit; Objekteve të vjetra etnografike; Kulinarisë tradicionale të zonës; Punimeve artizanale; Riteve dhe zakoneve. Do të ndiqni gjithashtu paradën e veshjeve popullore, këngët dhe vallet tradicionale të zonës, që do t’ju fusin në magjinë e folklorit të zgjedhur shqiptar.

Sofra Bujare / The Bountiful Table / Sofra Bujare

OCTOBER 20TH "THE BOUNTIFULTABLE" FEAST IN RUZHDIE

The very name "The Bountiful Table" is a celebration that echoes the generosity of nature and human work.

The feastin Ruzhdie coincides with the olive harvest season. This celebration is organized to promote tourism in Siqecëand spiritual values, cultural and historical objects, traditions, customs, including the agricultural and livestock products of the entire area, the village selected in the "100 tourist villages" project. If you decide to visit Ruzhdie on this day, you will participate in the Fair of: Agricultural and Livestock Products where the olive culture is located at its center; Old ethnographic objects; Traditional cuisine of the area; Crafts; Rites and customs. You will also follow the parade of folk clothes, traditional songs and dances of the area that will immerse you in the magic of selected Albanian folklore.

20 OTTOBRE "SOFRA BUJARE" FESTA DELL'UNITÀ AMMINISTRATIVA DI RUZHDIE

Dallo stesso nome "Sofra bujare" (cioè un tavolino basso e rotondo dove si mangia e si serve cibo abbondante che significa l'ospitalità) è una festa che evidenzia l'ospitalità della natura e del lavoro della gente. La festa dell'Unità Amministrativa di Ruzhdie coincide con la stagione della raccolta delle olive. La festa si organizza per promuovere il turismo a Siqece, nel villaggio selezionato nel progetto dei "100 villaggi turistici" e dei valori spirituali, degli oggetti culturali, e storici, delle tradizioni e abitudini, includendo anche le produzioni alimentari e della zona.

Se decidete di visitare Ruzhdie in questo giorno, parteciperete alla Fiera della Gastronomia (cioè dei prodotti alimentari e della carne) ma il prodotto di base è la coltivazione dell'oliva, dei vecchi oggetti etnografici, della cucina tradizionale, dei lavori artigianali, dei riti e delle abitudini. In più parteciperete alla sfilata dei vestiti tradizionali, ascolterete delle canzoni tradizionali accompagnate di danze tradizionali della zona, tutte queste ti faranno entrare nella magia del folclore albanese.

"PATOSI 'FEST" 23 QERSHOR

Kjo festë përkon me përvjetorin e krijimit të qytetit. Në kuadër të kësaj feste organizohen një sërë aktivitësh kulturore e sportive: simpozium historik "si qytet naftëtar", ekspozitë me punime artistike të shkollave të qytetit, finalja e aktivitetit sportiv "Kupa Naftëtari". Festimet zgjasin gjatë gjithë ditës dhe mbyllen në mbrëmje me një koncert festiv.

Gjatë shfaqjes së koncertit, në bulevardin kryesor të qytetit qytetarë, vizitorë të shumtë shijojnë pije dhe produkte të skarës ofruar nga bizneset e zonës.

"PATOSI FEST" JUNE 23RD

This holiday concurs with the anniversary of the creation of the city. In the framework of this celebration, a series of cultural and sports activities are organized: historical symposium as "a city of petroleum", exhibition with artistic works of the city schools, the final of the sports activity "Oilmen Cup". The celebrations last the entire day and close in the evening with a festive concert.

"Patosi 'Fest"

During the performance of the concert, on the main boulevard of the city, many visitors enjoy drinks and grilled products offered by local businesses.

"PATOSI 'FEST" 23 GIUGNO

Questa festa coincide con l'anniversario della fondazione della città. Nell'ambito di questa festa si organizzano delle varie attività culturali

e sportive: convegno storico "come la città dei petrolio" la mostra dei lavori artistici delle scuole della città, la finale dell'attività sportiva "La coppa Del Petroliero". Le celebrazioni durano tutto il giorno e si chiudono alla sera con un festival di musica organizzato nella piazza principale della città. Intanto la gente o i visitatori potranno bere qualcosa o assaggiare prodotti alla griglia (barbecue) serviti dai bar e ristoranti della zona.

PUNIME ARTIZANALE

Duke ruajtur traditën dhe duke u përshtatur me modernen, artizanët duarartë të vjetër e të rinj në Patos krijojnë dhe tregtojnë punime të veçanta artizanale. Ato mund t'i gjeni në dyqanet e qytetit, ose me porosi të veçantë. Janë të shumta produktet që prodhohen mjeshtërisht nga artizanët e talentuar të Patosit, të cilët kanë origjinalitetin e tyre duke mishëruar në çdo punim traditën e shkrirë me natyrën njerëzore.

CRAFT WORKS

Preserving tradition and adapting to modernity, old and new artisans in Patos create and sell unique handicrafts. You can find them in the shops of the city, or by special order. There are many products that are carefully produced by the talented artisans of Patos, who have their originality by embodying in each work the tradition merged with human nature.

LAVORI ARTIGIANALI

Conservando la tradizione e intanto adattandosi alla modernità, i vecchi e i nuovi artigiani mani d'oro a Patos creano dei lavori unici artigianali. I quali li potrete trovare nei negozi della città o ordinare. Numerosissimi sono questi prodotti artigianali elaborati maestosamente dai veri artigiani di Patos, i quali conservano la loro originalità in qualsiasi lavoro artigianale intrecciando con la natura umana.

Punime me thupra, kompozime dhe ide kreative. Gdhendje dhe punime me dru, stil tradicional dhe modern.

Workswith birch trees, compositions and creative ideas. Carvings and woodwork, traditional and modern style.

Lavori artigianali, composizioni e idee creative. Intaglio del legno, stile tradizionale e modern

Punime me baltë, shtiza grep.

Worksof clay, knitting spear, crochet hook.

Lavorazioni con fango, uncinetti

KULINARIA

Bare, Restorante, hotele, Ferma

Kuzhina tradicionale myzeqare është mjaft e pasur dhe bazohet tek shumëllojshmëria e prodhimeve bujqësore dhe blegtorale. Gatimet tipike të kësaj zone ofrojnë karakteristika të larmishme të jetës rurale krahinore. Në kulturën e gatimit popullor veçanërisht mbizotëron tendenca e përdorimit të gjerë të prodhimeve stinore. Menyja e gatimit dhe shija e tyre, kanë tërhequr gjithmonë e më shumë vëmendjen e vizitorëve vendas dhe të huaj.

CULINARY

Bars, Restaurants, Hotels, Farms

The traditional Myzeqe cuisine is quite rich and is based on a variety of agricultural and livestock products. The typical dishes of this area offer diverse characteristics of provincial rural life. In the culture of popular cooking, prevails the tendency of extensive use of seasonal products. Their cooking menu and taste have always attracted more and more attention of local and foreign visitors.

CULINARIA-GASTRONOMIA

Bar, Ristoranti, alberghi, aziende agricole

La cucina tradizionale myzeqare è abbastanza ricca e si basa sulla varietà dei prodotti gastronomici della zona. I cibi tipici di questa zona offrono caratteristiche diversi della vita rurale e provinciale. Nella cultura della cucina popolare domina specialmente la tendenza dell'uso dei prodotti stagionali. Il menu e il gusto dei cibi hanno ritirato sempre in più l'attenzione dei visitatori nazionali e stranieri.

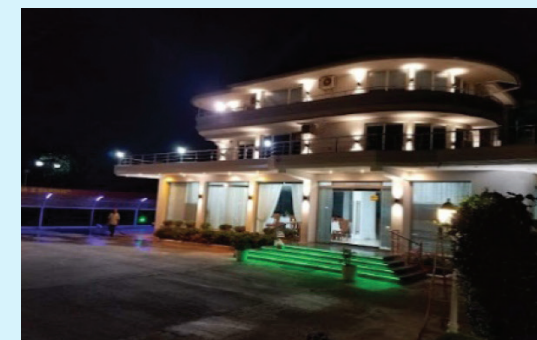

OLYMPUS PALACE / IL PALAZZO OLYMPUS

Restorant- Hotel in Zharrëz / Restaurant-Hotel in Zharrëza/ Ristorante- Albergo a Zharrëz,

Hapur: E hënë-Diel 07.00-23.00 / *Open:* Monday-Sunday 07.00-23.00 / *Aperto:* dal Lunedì alla domenica, dalle 07.00 alle 23.00

https://olympus-palace.business.site/?utm_source=gmb&utm_medium=referral

'SHTEPIA E BARDHË' / THE WHITE HOUSE / LA CASA BIANCA PATOS

Restorant / Ristorante.

Hapur: E hënë-E dielë 09.00 -17.00 / *Open:* Monday-Sunday 09.00 -17.00/ *Aperto:* dal Lunedì alla domenica, dalle 09.00 alle 17.00

KOMPLEKSI 'PERLA E GJELBËR' / COMPLEX GREEN PEARL / IL COMPLESSO 'PERLA E GJELBËR'

Bar Restorant / Bar Ristorante

Hapur: E hënë-E dielë 09.00-23.00 / *Open:* Monday-Sunday 09.00-23.00 / *Aperto* dal lunedì alla domenica dalle 09.00 alle 23.00
Adresa/ Address/ Indirizzo: Rruga Fier-Berat km 8, Verbas

FERMA, HOTELERI, BARE, RESTORANTE

Në qytetin e Patosit mund të shijoni një sërë ushqimesh tradicionale, bio dhe shumë të shijshme

Ne qytet: Bar - Restorant "Ervin", Piceri "Kidi", Bar - Restorant "Pëllumb Hoxha"
Njësia Administrative Zharrëz: Ferma Blegtorale 1.SH.B.B Myzeqeja 2013 (Mbarështim gjedhi), Andi Koço, Klarida Semanjaku, Nikos Semanjaku
Njësia Administrative Ruzhdie: 2K Manxhari (Pika përpunimi të vajit të ullirit)
Tetem Manxhari, VullnetDervishaj (fermer - prodhuesve), fermer me produktetëtjera

FARMS, HOTELS, BARS, RESTAURANTS

In the city of Patos you can enjoy a variety of traditional, organic and very tasty foods

In the city: Bar - Restaurant "Ervin", Pizzeria "Kidi", Bar - Restaurant "Pëllumb Hoxha"
Zharrëza Administrative Unit: Ferma Blegtorale (Livestock Farm) 1.SH.BB Myzeqeja 2013 (Cattle breeding), Andi Koço, Klarida Semanjaku, Nikos Semanjaku
Ruzhdie Administrative Unit: 2K Manxhari (Olive oil processing plant) Tetem Manxhari, VullnetDervishaj (farmer - wine producer), farmer with other products

AZIENDE AGRICOLE, ALBERGHI, BAR, RISTORANTI

Nella città di Patos potresti assaggiare una varietà di cibi tradizionali, biologici e molto deliziosi.

In città: Bar - Ristorante "Ervin", Pizzeria "Kidi", Bar - Ristorante "Pëllumb Hoxha"
Unità Amministrativa Zharrëz: Agriturismo 1.SH.B.B Myzeqeja 2013 (allevamento di bovini), Andi Koço, Klarida Semanjaku, Nikos Semanjaku
Unità Amministrativa Ruzhdie: 2K Manxhari (luogo di lavorazione dell'olio di oliva) Tetem Manxhari, VullnetDervishaj (azienda agricola - produzione di vino-enologo), altri prodotti di agricoltura dai contadini.

